

september – október 2014 (číslo mimoriadne rozšírené o Ekonomický prehľad SR)

OECD V SKRATKE

Informačný dvojmesačník Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD v Paríži

Číslo: 23 Ročník: 5

Vážení spolupracovníci,

tohtoročnej jeseni dominuje v poradí ďalší „*Ekonomický prehľad SR 2014*“, ktorý bol tentoraz zameraný okrem tradičného pohľadu OECD na makroekonomický vývoj ekonomiky SR aj na zvyšovanie efektívnosti verejného sektora a opatrenia vedúce k regionálne vyváženému hospodárskemu rastu. Hodnotenie prehľadu prebehlo v OECD 10. septembra a delegáciu SR viedol štátny tajomník Ministerstva financií Vazil Hudák. Relevantnosť výberu zamerania tém tohtoročného prehľadu k aktuálnym otázkam rezonujúcim v SR sa potvrdila záujmom slovenskej odbornej komunity počas jeho oficiálneho zverejnenia generálnym tajomníkom OECD na Slovensku 5. novembra. Hlavné posolstvá prehľadu, ako aj informáciu z programu generálneho tajomníka v SR Vám prinášame už v tomto čísle.

Slovenská republika prebrala 1. júla predsedníctvo v Skupine V4, čo sa snažíme preniesť aj do života OECD. Našou ambíciou je napomáhať intenzívnejšej spolupráci v sektorových témach spoločného záujmu, ako aj prispieť angažovaním predstaviteľov OECD na podujatiach v kalendári nášho predsedníctva k naplneniu jeho priorít. OECD bola zastúpená na konferencii „*Rozvoj a demokracia*“, ktorá sa konala 15. októbra v Bratislave a kde predstaviteľka OECD prezentovala hlavné posolstvá „*Správy OECD o rozvoje spolupráci 2014*“.

Ako zvyčajne, OECD za toto obdobie opäť prezentovala rad komparatívnych štúdií a výhľadov, sú reflektované aj v novom vydaní našich anotácií, ktoré si Vám touto cestou dovoľím dať do pozornosti. S cieľom prispieť k riešeniu aktuálnych problémov SR usiluje Stála misia naďalej o prepojenie činnosti napĺňania priorít SR s prepojením činnosti OECD a možností využitia nástrojov EÚ vo všetkých sektorových politikách. Veľmi ma teší, že dialóg OECD s Ministerstvom vnútra SR v oblasti reformy verejnej správy pokročil a zdá sa, že bude možné využiť na angažovanie OECD aj fondy EÚ.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

týmto čísлом „*OECD v skratke*“ sa začína 5. ročník vydávania spravodajstva Stálej misie SR pri OECD. Myslím si, že je to slušná inštitucionálna pamäť, ako aj kronika života organizácie, a najmä pôsobenia SR na jej pôde. Dovoľte mi túto aktivitu aj touto cestou vyzdvihnúť, oceniť, neprejsť bez povšimnutia, pretože na jej realizácii vždy participuje celý kolektív misie. Chcem aj touto cestou všetkým poďakovať, najmä Kristíne Gendovej Ruzsíkovéj, ktorá je tvárou celého úsilia. Týmto čísлом zároveň končíme rok 2014. Dovoľte mi poďakovať sa Vám za produktívnu, inšpiratívnu a ústretovú spoluprácu, zaželať Vám ešte úspešné ukončenie roka a pokojné sviatky v kruhu Vašich najbližších.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

Ekonomický prehľad SR 2014

Zverejnenie v Bratislave

Foto: Kancelária prezidenta SR

Foto: ÚV SR

Foto: ÚV SR

Foto: Stála misia

Foto: Stála misia

Hlavné posolstvá správy

Pravidelná publikácia OECD „*Ekonomický prehľad SR 2014*“ bola zverejnená 5. novembra 2014 v Bratislave. Jej hlavné posolstvá predstavil generálny tajomník OECD Angel Gurría na spoločnej tlačovej konferencii s predsedom vlády SR Robertom Ficom, ako aj následne na zasadnutí vlády SR. „*Slovensko si vedie dobre*“, povedal generálny tajomník OECD počas tlačovej konferencie. Okrem makroekonomického vývoja sa tohtoročné ekonomické hodnotenie SR tematicky zameriava aj na reformu verejného sektora a regionálne vyvážený ekonomický rast v SR.

Generálneho tajomníka OECD prijali aj prezident SR Andrej Kiska, podpredseda vlády a minister financií SR Peter Kažimír, podpredseda vlády a minister vnútra SR Robert Kaliňák, štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Peter Javorčík a štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Juraj Draxler.

Širšia odborná verejnosť sa mala možnosť s ekonomickým hodnotením SR oboznámiť počas prezentácie publikácie OECD na pôde **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Podujatia sa zúčastnili zástupcovia finančnej, podnikateľskej a akademickej sféry, štátnej administratívy a diplomatického zboru akreditovaného v SR.

Počas návštevy v SR podpísal generálny tajomník OECD na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR **Memorandum o porozumení medzi SR a OECD o krátkodobých odborných pobytov expertov vlády SR v OECD**. Riaditeľovi divízie OECD pre ekonomické prehľady Andreasovi Wörgötterovi, ktorý sprevádzal generálneho tajomníka, bola za jeho dlhoročný prínos a prácu na ekonomických hodnoteniach SR udelená **Zlatá plaketa ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR**.

Spolu s ekonomickým prehľadom generálny tajomník prezentoval aj publikáciu „*Prehľad hodnotenia a posudzovania vo vzdelávaní – Slovenská republika 2014*“, v ktorej sa organizácia venuje prvkom hodnotenia a posudzovania v slovenskom systéme vzdelávania s cieľom zlepšiť výsledky študentov. Prečítať si o nej môžete v časti Vzdelávanie.

Oficiálne hodnotenie ekonomiky SR prebehlo v OECD 10. septembra 2014. Delegáciu SR počas obhajoby viedli štátny tajomník Ministerstva financií SR Vazil Hudák a štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Branislav Ondruš. Na hodnotení rezonovali predovšetkým otázky rizík makroekonomického vývoja, najmä v kontexte udalostí na Ukrajine a sankcií voči Ruskej federácii. Prediskutované boli fiškálne dopady uplatňovania dlhovej brzdy, otázky zefektívnenia verejného sektora SR, problematika minimálnej mzdy a lepšieho využitia fondov EÚ na podporu zaostávajúcich regiónov.

- V globálnej ekonomike stále pretrvávajú neisté časy. Vo vývoji svetovej ekonomiky na najbližšie dva roky prevažujú negatívne riziká (geopolitické riziká spojené s konfliktmi na Ukrajine a Blízkom východe, ako aj riziká spojené s ebolou).
- **Prognózovaný rast pre SR:** 2,6% na rok 2014, 2,8% na rok 2015 a 3,4% na rok 2016. Hrubý domáci produkt na obyvateľa je v súčasnosti v SR o 5% vyšší v porovnaní s predkrízovým obdobím.
- OECD ocenila výrazný **pokles deficitu verejných financií a vystúpenie SR z procedúry nadmerného deficitu**. Makroekonomický rámec SR je stabilný a predvídateľný.
- V SR je potrebné prioritne sa zamerať na riešenie **nezamestnaností a regionálnych rozdielov, ktoré patria k najvyšším v rámci OECD**.

- **Reforma verejnej správy a investície do vzdelávania** sú podmienkami k dosiahnutiu inkluzívneho rastu.

Hlavné odporúčania OECD pre SR

Pokračovanie a zlepšenie fiškálnej konsolidácie:

- Vytvoriť dostatok priestoru v rámci dlhového stropu na pôsobenie automatických stabilizátorov.
- Zaviesť viacročné záväzné výdavkové stropy pre posilnenie rozpočtovej disciplíny v čase ekonomickej prosperity.
- Pokračovať v posilnení výberu daní a zvýšiť dane z nehnuteľností a činností škodlivých pre životné prostredie.

Reforma verejného sektora:

- Zaviesť lepšie riadenie ľudských zdrojov, modernizáciu verejnej správy a posilniť horizontálnu a vertikálnu koordináciu a spoluprácu naprieč vládou.
- Znížiť reguláciu v profesijných službách a maloobchode, posilniť hodnotenie dopadov regulácie.
- Zvyšovať efektivitu a nezávislosť súdneho systému.
- Zabezpečiť, aby verejné obstarávanie prinášalo „najlepšiu hodnotu za vynaložené peniaze“ a pokračovať v opatreniach boja proti korupcii, okrem iného zabezpečením väčšej transparentnosti.
- Zjednodušiť administratívne postupy a posilniť kapacity pre riadenie finančných prostriedkov EÚ.
- Prideliť chudobnejším regiónom vyšší podiel prostriedkov z fondov EÚ a posilniť ich úlohu pri tvorbe programov. Vybudovať analytické kapacity pre tvorbu politík založenú na faktoch a analýzach.
- Podporovať spoločné poskytovanie verejných služieb pre malé obce a posilniť právomoci na zvyšovanie príjmov a zodpovednosti za výdavky životaschopných miestnych samospráv.

Zrýchlenie rastu v zaostávajúcich regiónoch:

- Rozvíjať odborné terciárne vzdelávanie a podporu spolupráce so zamestnávateľmi.
- Poskytovať finančné stimuly na uplatňovanie nových technológií a na výdavky na inovácie.
- Zlepšiť vnútroštátnu cestnú a železničnú dopravnú infraštruktúru a medzinárodné prepojenia.
- S cieľom rozvíjať trh s nájomným bývaním postupne ukončiť podporu vlastníctva nehnuteľností a rozšíriť príspevky na nájomné bývanie testované výškou príjmu.
- Navrhnuť školiace programy, ako aj podporu pri hľadaní zamestnania a ukončiť programy verejných prác.
- Zabezpečiť, aby minimálne mzdy a rozširovania záväznosti kolektívnych zmlúv boli implementované bez poškodenia zamestnanosti, najmä v zaostávajúcich regiónoch.
- Rozvíjať poskytovanie a kvalitu vzdelávania v ranom detstve a zabezpečiť k nej široký prístup deťom s nízkym sociálno-ekonomickým zázemím (najmä rómskym deťom).

Sprievodný dokument k zmene klímy

Sprievodným dokumentom k Ekonomickému prehľadu SR je **technický dokument „Mitigácia zmeny klímy v Slovenskej republike“**, ktorý však nie je súčasťou správy a nepatrí ani k negociovaným dokumentom. Práve preto, aby nezostal nepovšimnutým, prinášame niekoľko zistení k tejto téme.

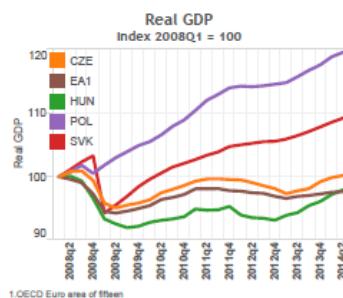
Dokument je analýzou aktuálneho stavu v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov v SR a národného legislatívneho rámca, ktorý je pre tento účel v SR prijatý, ako aj medzinárodných záväzkov SR v tejto oblasti. Je kompiláciou správ EÚ, UNFCCC a OECD (databáza environmentálnych údajov OECD o SR, „*Hodnotenie environmentálnej výkonnosti SR*“ z roku 2011), do ktorých SR prispieva, a podáva aktuálny obraz o stave a opatreniach prijatých v hospodárstve SR na mitigáciu zmeny klímy.

Správa hovorí o znížení skleníkových plynov v SR v období 1990 – 2012 predovšetkým z dôvodu reštrukturalizácie ekonomiky SR, pričom zníženie intenzity emisií bolo v tomto období medzi najvýznamnejšími spomedzi krajín OECD. Napriek rýchlemu ekonomickému rastu došlo k ich stabilizácii v rokoch 2000 – 2008. V roku 2012 boli celkové emisie skleníkových plynov (bez LULUCF) 42% pod úrovňou roku 1990. Toto zníženie bolo dosiahnuté predovšetkým v sektoroch spracovateľského a energetického priemyslu a poľnohospodárstva. Emisie z dopravy a odpadového hospodárstva pritom rástli a tento nárast bude pokračovať. Po roku 2010 celkové emisie skleníkových plynov v SR poklesli o 6%, predovšetkým vďaka kontinuálnym zníženiam emisií v procese výroby energie a priemyselnej výroby. Napriek tomu, **ekonomika SR zostáva jednou z najviac uhlíkovo intenzívnych** (v porovnaní s ostatnými krajinami OECD, ktoré sú súčasne členmi EÚ).

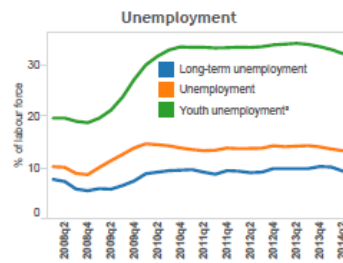
V budúcnosti sa predpokladá nárast emisií v SR, zvyšujúci sa trend možno badať predovšetkým v sektoroch dopravy, priemyslu a energetiky. Potenciál pre zníženie je v týchto sektoroch možný vďaka opatreniam v prospech energetickej efektívnosti, pričom však, na druhej strane, energetická infraštruktúra a vozový park SR starnú.

Správa ďalej hovorí o trendoch v zdanení energií v SR, vládnej podpore a výdavkoch na fosilne palivá, ako aj trendoch v oblasti výdavkov na výskum a vývoj s cieľom stimulovať inovácie a investície do obnoviteľných zdrojov energie (snečnej, veternej a geotermálnej energie a biomasy).

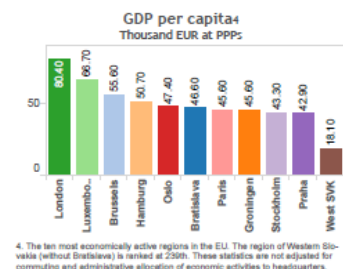
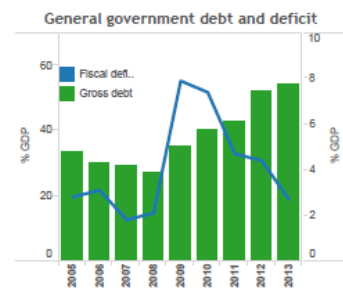
Grafické znázornenie z Ekonomického prehľadu SR

1. OECD Euro area of fifteen

3. Persons aged 15 to 24 years. Four-quarter moving average. Source: OECD Economic Outlook Database, OECD National Accounts Database, Statistical Office of the Slovak Republic and Eurostat.

4. The ten most economically active regions in the EU. The region of Western Slovakia (without Bratislava) is ranked at 29th. These statistics are not adjusted for commuting and administrative allocation of economic activities to headquarters. Source: OECD Economic Outlook Database, OECD National Accounts Database, Statistical Office of the Slovak Republic and Eurostat.

Grafy: OECD

Prezentácia na Ekonomickej univerzite v Bratislave

Generálny tajomník Angel Gurría prezentoval „*Ekonomický prehľad SR*“ počas svojej návštevy aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. So správou OECD sa takto mala možnosť oboznámiť aj širšia odborná verejnosť, zástupcovia finančnej, podnikateľskej a akademickej sféry, štátnej administratívy a diplomatického zboru akreditovaného v SR.

Všetky foto: Ekonomická univerzita v Bratislave

Memorandum o porozumení

Foto: MZVaEZ SR

Foto: MZVaEZ SR

Generálny tajomník Angel Gurría podpísal počas svojej návštevy v Bratislave aj *Memorandum o porozumení medzi SR a OECD o krátkodobých pobytov expertov vlády SR v OECD*. Memorandum za SR podpísal štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí **Peter Javorčík**.

Memorandum zakladá rámec k posilneniu inštitucionálnych vzťahov a je príspevkom k zvyšovaniu odborného potenciálu a analytických kapacít ústredných orgánov štátnej správy SR. Predovšetkým však zakladá dlhodobý systémový rámec na vysielanie expertov z rezortov vlády SR do OECD. Realizácia krátkodobých odborných pobytov expertov SR (v trvaní 3 až 6 mesiacov) môže napomôcť aj pri príprave kvalifikovaného odborného potenciálu potrebného pre realizáciu úloh v rámci Predsedníctva SR v Rade EÚ v roku 2016, predovšetkým v oblasti sektorových politík.

Krátkodobé odborné pobytu expertov SR by mali okrem toho slovenským expertom umožniť aj získať skúsenosti z práce v renomovanej medzinárodnej ekonomickej organizácii a podieľať sa na príprave jej odborných výstupov, perspektívne môžu vytvoriť potenciál pre zamestnanie slovenských expertov v OECD.

V spolupráci SR s OECD ide o druhé memorandum tohto charakteru, pričom prvé podpísala OECD s Ekonomickou univerzitou v Bratislave v roku 2012 a na jeho základe prebiehajú stáže doktorandských študentov v OECD. Záujem o podpis podobnej dohody prejavila aj Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

Zlatá plaketa

Foto: MZVaEZ SR

Foto: MZVaEZ SR

Expertovi OECD **Andreasovi Wörgötterovi** bola udelená **Zlatá plaketa ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR** za jeho dlhodobú profesionálnu a osobnú angažovanosť a prínos k spolupráci medzi OECD a Slovenskou republikou. Plaketu mu v prítomnosti generálneho tajomníka OECD a podpredsedu vlády a ministra financií SR Petra Kažimíra odovzdal štátny tajomník Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Peter Javorčík.

Andreas Wörgötter je riaditeľom divízie OECD pre ekonomické prehľady vybraných krajín, vrátane SR. Je rakúskej národnosti a dlhé roky sa odborne podieľal na ekonomických prehľadoch Slovenska, Rakúska, Nemecka, Českej republiky, Ruskej federácie a v posledných rokoch aj Estónska a Juhoafrickej republiky. Je znalcom ekonomického prostredia krajín strednej a východnej Európy, angažovaným vo viacerých krajinách regiónu nielen zo svojej pozície v OECD, ale aj v oblasti ekonomického výskumu. Jeho konštruktívny príspevok v procese naplňovania kritérií vstupu SR do OECD, Európskej únie i eurozóny možno považovať za jeho najväčší prínos pre prístupový proces našej krajiny do týchto medzinárodných štruktúr. Osobne prispel k realizácii viacerých odborných pobytov expertov SR v OECD.

Vyštudoval a habilitáciu získal na Technologickej univerzite vo Viedni. Jeho bohatá publikačná činnosť sa venuje, o.i., aj stabilizačným politikám malých otvorených ekonomík, ekonomikám v transformačnom procese, regionálnej ekonomike a ekonomike pracovného trhu.

OECD partnerom SR v reforme verejnej správy

Foto: Vladimír Benko/MV SR

Generálny tajomník Angel Gurría absolvoval počas svojej návštevy v Bratislave aj bilaterálne stretnutie s podpredsedom vlády a ministrom vnútra SR **Robertom Kaliňákom**. Cieľom rokovania bolo potvrdenie angažovania **OECD ako partnera pre reformu verejnej správy SR**. Podpredseda vlády Kaliňák odovzdal generálnemu tajomníkovi na podpis dohodu medzi OECD a Ministerstvom vnútra SR o spolupráci na projekte, ktorý bude zameraný na posilnenie strategickej kapacity vlády SR, identifikáciu, zber údajov a informácií pre prístup „*value for money*“ vo verejnej správe, strategické riadenie ľudských zdrojov, transparentnosť, integritu a digitalizáciu verejnej správy SR. Ambíciou spoločného projektu je prispieť k budovaniu dôvery vo verejnú správu, k efektívnejšiemu výkonu verejnej správy a jej príspevku k zlepšeniu verejných služieb, k hospodárskemu rozvoju a zvyšovaniu životnej úrovne obyvateľstva SR. Ukončenie projektu sa očakáva koncom roka 2015.

Strategické priority a horizontálne projekty OECD

Meranie pokroku a blahobytu v spoločnosti

OECD zverejnila 2. októbra 2014 výsledky nového výskumu uskutočneného v spolupráci s autormi holandského projektu CLIO-INFRA o vývoji blahobytu ľudstva od roku 1820 do roku 2010. OECD výskumom nadväzuje na prácu realizovanú v rámci iniciatívy „Index lepšieho života“ a predchádzajúcich správ „Ako si žijeme?“ z rokov 2011 a 2013.

V publikácii „Ako sme si žili? Globálny blahobyt od roku 1820“ sa organizácia zamerala na prvé systematické zmeranie dlhodobých trendov celosvetového blahobytu v 25 krajinách a 8 regiónoch s pokrytím viac ako 80% svetovej populácie. Štúdia predstavuje prvýkrát dlhodobý vývoj v oblastiach, akými hrubý domáci produkt na obyvateľa, reálne mzdy, dĺžka života, výška, úroveň dosiahnutého vzdelania, rodová a príjmová nerovnosť, kvalita životného prostredia, politické inštitúcie a osobná bezpečnosť v priebehu posledných 200 rokov.

OECD v správe poukazuje na to, že s výnimkou Subsaharskej Afriky sa krajiny vo všeobecnosti z hľadiska blahobytu navzájom priblížili viac ako z hľadiska hrubého domáceho produktu na obyvateľa, a to najmä v posledných desaťročiach. Správa konštatuje, že nerovnosť v príjmoch v období od konca 19. storočia až do roku 1970 poklesla a po tomto období začala výrazne stúpať. Vo východnej Európe začala príjmová nerovnosť výrazne stúpať po páde komunizmu v roku 1990. Globalizácia po roku 1980 prispela k vyššej príjmovej nerovnosti vo vnútri jednotlivých krajín, a zároveň viedla k poklesu rozdielov v príjmoch medzi národmi.

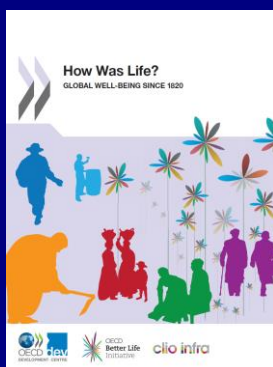
Podľa štúdie OECD sú korelácie medzi vývojom meraných oblastí blahobytu a vývojom hrubého domáceho produktu na obyvateľa rôzne. Napríklad v oblastiach, akými sú vzdelávanie a zdravotníctvo sa korelácia s hrubým domácim produktom na obyvateľa v priebehu času menila. Niektoré výsledky boli v týchto oblastiach v niektorých krajinách a regiónoch rastúce aj v čase, keď ich hrubý domáci produkt na obyvateľa stagnoval. Priemerný vek dožitia sa vo svete zvýšil z menej ako 30 rokov v roku 1880 na takmer 70 v roku 2000. Vzhľadom k pokroku zdravotnej starostlivosti sa priemerná dĺžka života zlepšila aj pri stagnácii hrubého domáceho produktu na obyvateľa. Pozoruhodný je tiež vývoj gramotnosti, keď v roku 1820 bolo gramotnej menej ako 20% svetovej populácie, a po jej významnom vzostupe po roku 1945, gramotnosť dosiahla v roku 2000 úroveň 80%. Štúdia zistila iba malú koreláciu medzi hrubým domácim produktom na obyvateľa a osobnou bezpečnosťou, meranou počtom vražd a mierou vystavenia konfliktom.

Štúdia poukazuje na značný pokrok v znižovaní nerovnosti medzi mužmi a ženami za posledných 60 rokov v mnohých krajinách. Avšak rozdiely medzi regiónmi zostávajú naďalej veľké. Krajiny západnej Európy a Severnej Ameriky vykazujú lepšie výsledky, aj keď rodová rovnosť v týchto krajinách ešte stále neexistuje. Najhoršie v oblasti rodovej rovnosti z výskumu vychádzajú Blízky východ, severná Afrika a južná a juhovýchodná Ázia.

Súčasťou práce na preskúmaní vývoja globálneho blahobytu je **interaktívny nástroj** OECD, na ktorom je možné pre zvolené krajiny (vrátane Slovenska) sledovať vývoj ukazovateľov blahobytu v období 1820 až 2010.

Viac informácií je možné nájsť na:

www.oecd.org/newsroom/how-was-life-shows-long-term-progress-in-key-areas-of-well-being.htm.

Publikáciu „Aký je život v tvojom regióne?“ zverejnil generálny tajomník OECD 6. októbra 2014 počas Európskeho týždňa regiónov a miest v Bruseli.

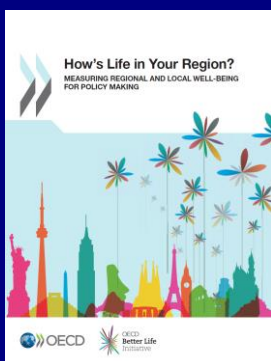
Hlavnou premisou celej regionálnej agendy OECD je: „Miesto, kde ľudia žijú, má významný vplyv na kvalitu ich života“, keďže naša každodenná životná skúsenosť sa odohráva predovšetkým v konkrétnych lokálnych podmienkach. Publikácia umožňuje

zamerat' náš pohľad práve na náš každodenný život, pričom napríklad také skutočnosti akými sú dostupnosť pracovných príležitostí, kvalitného vzdelávania, adekvátnej zdravotnej starostlivosti či dostupnosť k službám pre verejnosť sú významným faktorom pri výbere miesta pre život.

Publikácia je prvou z regionálnej verzie publikácie „*Ako si žijeme?*“ v rámci iniciatívy „*Index lepšieho života*“. Stavia na výstupoch **interaktívneho nástroja „OECD Regional Well-Being“** spusteného v júni tohto roka (informovali sme o ňom v predchádzajúcom čísle), ktorý umožňuje porovnanie kvality života medzi 362 regiónmi v krajinách OECD, ako aj na štatistických informáciách z publikácie „*Pohľad na regióny*“. Publikácia ukazuje, že blahobyt (well-being) sa významne odlišuje naprieč regiónmi OECD. Regionálne nerovnosti v blahobyte majú pritom vplyv aj na národnú ekonomiku. Napríklad, krajiny s vyšším stupňom nerovností v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, pracovných príležitostí a základných služieb vykazujú nižší stupeň blahobytu na národnej úrovni. Správa poskytuje usmernenie pre všetky stupne riadenia pre využívanie opatrení v oblasti blahobytu na zlepšenie súčasného života a budúcich príležitostí. Vychádzajúc zo širokej palety praktických skúseností na úrovni regiónov a miest v krajinách OECD, správa zahŕňa aj hĺbkovú analýzu siedmich regionálnych iniciatív. Vyzýva pritom k dialógu medzi všetkými zainteresovanými aktérmi a k angažovaniu občanov na miestnej úrovni. Poukazuje na oblasti, ktoré si vyžadujú lepšie nastavenie politík. Zo širšieho hľadiska umožňuje pochopiť, či sa ekonomický rast preklápa aj do neekonomických prínosov, teda či sa ekonomická prosperita skutočne premieta aj do zvýšenej kvality života občanov.

Publikácia prináša aj „Country Page“ pre každú členskú krajinu. **Všetky štyri regióny SR** (Bratislava, západné, stredné a východné Slovensko) sa umiestnili **medzi najlepšími 20% zo všetkých regiónov OECD v oblasti vzdelávania. SR má najvýraznejšie regionálne disparity v oblasti zamestnanosti**, pričom Bratislava patrí medzi najlepších 25% regiónov OECD pre túto oblasť, avšak región východného Slovenska je medzi 5%-ami najhorších regiónov. Región Bratislavy je na čele SR vo všetkých oblastiach blahobytu, okrem bezpečnosti (kde je posledný) a kvality životného prostredia. Na základe „Country Page“ SR možno napríklad porovnať výsledky jednotlivých regiónov pre jednotlivé merané oblasti (najlepšie a najhoršie umiestnené regióny) medzi sebou, ale aj s národným i celo-OECD priemerom, pričom tieto výsledky je možné využiť aj na porovnanie s jednotlivými krajinami a regiónmi OECD. Napríklad, z pohľadu nezamestnanosti je na tom, neprekvapivo, najlepšie región Bratislavy (6,0%) a najhoršie región východného Slovenska (18,7%), pričom národný priemer je 13,9% a priemerná nezamestnanosť v zóne OECD je 8,0%.

Viac si je možné prečítať na www.oecd.org/regional/how-is-life-in-your-region.htm.

Rozvojová spolupráca

Zasadnutie Výboru OECD pre rozvojovú pomoc na vyššej úrovni (DAC SLM) sa uskutočnilo 7. – 8. októbra 2014 v Paríži. Hlavnými témami rokovania boli rozvojové financovanie, najmä aktualizácia definície rozvojovej pomoci a definovanie vonkajšej hranice celkovej oficiálnej rozvojovej podpory (Total Official Development Support – TOSD), vrátane započítavania trhových finančných nástrojov a ostatných nástrojov, ktoré mobilizujú dodatočné súkromné toky. Súčasťou agendy bolo prerokovanie spôsobov zlepšenia podpory najmenej rozvinutých krajín a informácie o priebehu a záveroch **ministerského zasadnutia Globálneho Partnerstva pre efektívnu rozvojovú spoluprácu** v Mexiku a ďalšia úloha Globálneho partnerstva v príprave rozvojovej agendy post-2015. Z diskusií vyplynulo, že v súčasnosti je menej dôležité hovoriť o Globálnom partnerstve, ale viac využívať nástroje, ktoré poskytujú na podporu rozvoja, vrátane jeho stavebných prvkov (building blocks). Je dôležité zabezpečiť, aby princípy efektívnosti rozvojovej spolupráce zakotvené vo výstupnom dokumente z Busanu boli implementované v post-2015 rozvojovej architektúre prostredníctvom Globálneho partnerstva. Kľúčové je meranie pokroku, a preto je nevyhnutné ďalej budovať a zdokonaľovať monitorovací rámec. Dôležité je využívať Globálne partnerstvo aj ako platformu na ukazovanie dobrých príkladov a praxe. V rámci zasadnutia DAC SLM bola publikovaná, „*Správa OECD o rozvojovej spolupráci*“ (**OECD Development Co-operation Report 2014: Mobilising Resources**

Zelený rast a trvalo udržateľný rozvoj

for Sustainable Development). Prezentácie a diskusie sa zúčastnili aj Mariam Doumbiaová, poradkyňa ministra hospodárstva a financií Pobrezia slonoviny a Annick Girardinová, štátna tajomníčka pre rozvoj a frankofóniu Ministerstva zahraničných vecí a rozvoja Francúzskej republiky.

Slovenská republika patrí k tým členským štátom OECD, ktoré vypracovali svoj vlastný **národný súbor indikátorov zeleného rastu**. Indikátory zeleného rastu SR vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) v spolupráci s odborníkmi medzirezortnej expertnej skupiny. Indikátory slúžia na charakteristiku východiskovej situácie v SR z pohľadu zeleného rastu a mali by poslúžiť ako meradlo pri zvažovaní ďalších krokov pri implementácii tejto stratégie a pre komplexné posúdenie smerovania slovenskej ekonomiky v budúcnosti. Na účely prezentácie doterajších výsledkov práce na národnej úrovni SAŽP vypracovala dvojjazyčnú propagačnú brožúru.

Výber a metodika indikátorov SR sú založené na súbore indikátorov navrhnutých OECD. Národný súbor indikátorov zeleného rastu SR pozostáva z 32 individuálnych ukazovateľov relevantných pre podmienky SR, pričom štyri z nich sú národné ukazovatele popisujúce dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky.

Súbor národných indikátorov zeleného rastu SR je napĺňaním odporúčaní OECD v *Hodnotení environmentálnej výkonnosti SR* (2011), záverov národného seminára k zelenému rastu v SR (2011) a tiež odporúčaní v *Ekonomickom prehľade SR* z roku 2012. Organizácia prijala počas Ministerského zasadnutia Rady OECD v roku 2009 „*Deklaráciu o zelenom raste*“, ktorá je potvrdením ambície členských štátov OECD implementovať zelený rast do svojich národných hospodárskych a sektorových politík. „*Stratégia OECD pre zelený rast*“ prijatá v roku 2011 vytvára širší rámec pre implementáciu princípov zeleného rastu do práce celej organizácie. Podľa OECD „*je zelený rast kľúčovým nástrojom pre krajiny, ktoré sa snažia obnoviť ekonomický rast, vytvárať pracovné miesta a nové ekonomické príležitosti, a zároveň zabezpečiť vysokú kvalitu života. Cieľom zeleného rastu je dosiahnuť udržateľný dlhodobý rast pri zachovaní kvality životného prostredia a efektívneho využívania prírodných zdrojov a surovín.*“

Indikátory zeleného rastu SR sú zverejnené na informačnom portáli Ministerstva životného prostredia SR Enviroportál (www.enviroportal.sk) a sú prelinkované aj na webových stránkach OECD a našej stálej misie.

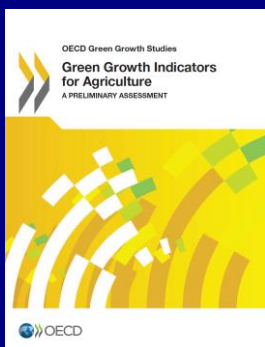
Publikácia je prvým krokom v ďalšej práci organizácie na **indikátoroch zeleného rastu pre sektor poľnohospodárstva**. Je súčasťou širšieho rámca Stratégie zeleného rastu OECD pre monitorovanie ekonomického rastu a rozvoja za súčasného boja proti zmene klímy a predchádzaniu neefektívneho využívania prírodných zdrojov a degradácii životného prostredia. Publikácia prezentuje doterajšie výsledky v práci na identifikovaní relevantných a merateľných indikátorov zeleného rastu pre agrosektor.

Indikátory prezentované v publikácii boli kalkulované a aplikované pre vybraný počet krajín OECD (vrátane SR) v troch špecifických oblastiach: 1) prechod na nízko uhlíkové a zdrojovo efektívne poľnohospodárstvo, 2) zachovanie základne prírodného bohatstva a 3) implementácia politík za účelom uskutočňovania ekonomických príležitostí spojených so zeleným rastom v agrosektore.

Aj keď väčšina indikátorov zeleného rastu sa prelína s existujúcimi indikátormi dotačných politík v poľnohospodárstve, s agroenvironmentálnymi a agrokomoditnými indikátormi, zatiaľ prezentované indikátory nemusia byť jednoznačným a presným popisom dynamiky zeleného rastu v poľnohospodárstve.

Na publikácii pracoval Direktoriát OECD pre obchod a poľnohospodárstvo (TAD) spoločne s ďalšími relevantnými direktoriátmi organizácie (pre životné prostredie, štatistiku, ekonomiku a Centrom pre daňové politiky). Správa explicitne uvádza tie členské krajiny, ktoré už majú vypracovaný svoj národný súbor indikátorov zeleného rastu (Južná Kórea, Mexiko, Česká republika, Nemecko, Holandsko a **Slovenská republika**). **SR je medzi jednými z mála krajín, ktoré aplikovali v národnom súbore indikátorov zeleného rastu** (na základe indikátorov zeleného rastu OECD) aj

špecifické indikátory týkajúce sa poľnohospodárstva (okrem SR aj Česká republika, Južná Kórea a Holandsko). Za SR správa stavia na 3 špecifických indikátoroch relevantných pre poľnohospodárstvo (bilancia živín - dusíka a fosforu, zmeny vo využívaní pozemkov a erózia poľnohospodárskej pôdy pôsobením vody a vetra).

Ekonomická výkonnosť poľnohospodárskeho sektoru je v publikácii meraná indikátormi: 1) rast celkovej poľnohospodárskej produkcie, 2) faktor celkovej produktivity (TFP), 3) relatívna dôležitosť agrárneho obchodu a 4) trendy v reálnych medzinárodných cenách agrokomodít. Z pohľadu **merania pokroku smerom k zelenému rastu** je dôležité sledovať **trendy v odpájaní vstupov do poľnohospodárskej výroby od ekonomického rastu**. Tieto indikátory sa vzťahujú na: 1) uhlíkovú a energetickú produktivitu, charakterizovanú, o.i., interakciou medzi klímou a globálnym cyklom uhlíka, ako aj environmentálnou a ekonomickou efektívnosťou s akou sú energetické zdroje využívané v poľnohospodárskej výrobe, 2) zdrojovú produktivitu charakterizovanú environmentálnou a ekonomickou efektívnosťou využívania prírodných zdrojov (vody a živín) v poľnohospodárskej výrobe a 3) environmentálne prispôbený faktor celkovej produktivity (EATFP).

Viac je možné nájsť na www.oecd.org/tad/green-growth-indicators-for-agriculture-9789264223202-en.htm.

Sektorové a prierezové politiky

Boj proti korupcii

Počas plenárneho zasadnutia **Pracovnej skupiny OECD proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách** (14. – 17. októbra 2014) sa uskutočnilo **hodnotenie aktuálneho stavu plnenia medzinárodných záväzkov SR** vyplývajúcich z príslušného Dohovoru OECD a úloh vyplývajúcich z predchádzajúceho hodnotenia SR v júni 2012. Pracovná skupina **schválila odporúčanie hodnotiteľov** (Nórsko, Turecko), aby SR do jedného roka (október 2015) podala písomnú správu o pokroku v implementácii všetkých doteraz neimplementovaných alebo čiastočne implementovaných odporúčaní. SR doteraz z 21 odporúčaní implementovala úplne 13, čiastočne dve a šesť zatiaľ neimplementovala. V prípade, že dovedty nebudú implementované štyri kľúčové odporúčania, navštívi SR misia OECD na vysokej úrovni, aby rokovala o týchto záležitostiach na ministerskej úrovni.

Dane

OECD zverejnila 16. septembra 2014 svoje **prvé odporúčania pre koordinovaný medzinárodný prístup v boji proti daňovým únikom**. Odporúčania vzišli zo spoločného projektu OECD a Skupiny G20. Snahou projektu **BEPS je boj proti narúšaniu základu dane a presunom ziskov do iných jurisdikcií** za účelom vyhnutia sa plateniu daní zo strany nadnárodných spoločností.

Generálny tajomník Angel Gurría pri prezentácii odporúčaní OECD uviedol: *„Baliček opatrení z projektu BEPS predstavuje prvý konkrétny a trúfam si povedať, historický úspech na dlhej ceste ku globálnej daňovej spravodlivosti vo svete, kde všetky korporácie platia svoj spravodlivý podiel na daniach ako dobrí občania. Naše odporúčania predstavujú stavebný základ pre medzinárodne dohodnutú a koordinovanú odpoveď na daňové stratégie korporácií využívajúcich medzery súčasného systému za účelom umelých presunov ziskov na miesta, kde sú predmetom priaznivejšieho daňového zaobchádzania. OECD a Skupina G20 vyhotovili historický baliček s cieľom skončiť s takými praktikami.“*

Práca OECD na projekte BEPS vychádza z akčného plánu, ktorý stanovil 15 kľúčových tém v boji proti daňovým únikom s ich riešením do konca roka 2015. Projekt si kladie za cieľ pomáhať vládam chrániť svoje daňové základy a ponúknuť väčšiu právnu istotu daňovým poplatníkom. Snahou OECD je napomáhať tvorbe legislatívneho prostredia, ktoré nebude viesť k dvojitému zdaneniu, neopodstatnenej administratívnej záťaži

alebo obmedzeniu zákonnej cezhraničnej činnosti.

Odporúčania OECD sa v siedmich témach akčného plánu zameriavajú na:

- Zabezpečenie koherentnosti dane z príjmov právnických osôb na medzinárodnej úrovni prostredníctvom nového modelu daňových a zmluvných ustanovení s cieľom neutralizovať opatrenia hybridných nesúládov (aktivita č. 2 akčného plánu),
- úpravy zdaňovania na získanie výhod medzinárodných štandardov a zabránenie zneužívaniu daňových zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia (aktivita č. 6 akčného plánu),
- zabezpečenie súladu výstupov v oblasti transferového oceňovania s tvorbou hodnoty, v nadväznosti na riešenie pravidiel v oblasti zdaňovania nehmotného majetku (aktivita č. 8 akčného plánu),
- zlepšenie transparentnosti pre daňové správy a zvýšenie právnej istoty pre daňovníkov prostredníctvom zlepšenia dokumentácie na účely transferového oceňovania a spoločných formulárov za jednotlivé krajiny v oblasti pravidiel transferového oceňovania (aktivita č. 13 akčného plánu),
- riešenie výziev v rámci digitálnej ekonomiky (aktivita č. 1 akčného plánu),
- uľahčenie rýchlej implementácie činností BEPS prostredníctvom správy o uskutočniteľnosti prípravy multilaterálneho nástroja na zmenu bilaterálnych daňových dohôd (aktivita č. 15 akčného plánu),
- riešenie výziev spojených so škodlivými daňovými praktikami (aktivita č. 5 akčného plánu).

Navrhované odporúčania boli schválené na základe transparentného a intenzívneho procesu konzultácií medzi OECD, Skupinou G20 a rozvojovými krajinami a zainteresovanými podnikateľskými a zamestnávateľskými subjektmi, akademickou obcou a občianskou spoločnosťou. Boli kľúčovým bodom rokovaní na stretnutí ministrov financií krajín G20 20. – 21. septembra 2014 v Austrálii.

Odporúčania môžu byť ešte ovplyvnené rozhodnutiami prijatými v súvislosti so zaoštvájacimi ôsmimi aktivitami akčného plánu BEPS, ktoré OECD plánuje predložiť na schválenie na zasadnutie ministrov financií G20 v roku 2015. Následne by sa vlády mali zaoberať opatreniami na implementáciu akčného plánu ako celku.

Podpredseda vlády a minister financií SR **Peter Kažimír** podpísal 29. októbra 2014 **Multilaterálnu dohodu kompetentných orgánov o výmene daňových informácií o finančných účtoch**. Stalo sa tak pri príležitosti siedmeho zasadnutia Globálneho fóra zameraného na transparentnosť a výmenu informácií na daňové účely, ktoré sa konalo 28. – 29. októbra v Berlíne.

Multilaterálnu dohodu OECD označila za **nový krok smerom k väčšej transparentnosti**, a to implementáciou nového globálneho štandardu na automatickú výmenu informácií o finančných účtoch na daňové účely. Štandard, ktorý bol vypracovaný v spolupráci s krajinami G20, umožní lepší prístup daňových orgánov k finančným informáciám a zvýši celosvetové úsilie v boji proti daňovým únikom.

K multilaterálnej dohode okrem Slovenskej republiky pristúpilo aj ďalších viac ako 40 krajín sveta s ambíciou skoršej implementácie globálneho štandardu so začatím automatickej výmeny informácií na daňové účely v roku 2017. **Slovenská republika** podpisom dohody **získava ďalší účinný multilaterálny právny nástroj na boj proti daňovým únikom**.

OECD v novej štúdii „**Daňové zvýhodnenia firemných vozidiel a ich environmentálne a sociálne dopady**“ (**Personal tax treatment of company cars and commuting expenses: Estimating the fiscal and environmental costs**) analyzuje daňové zvýhodnenia firemných vozidiel a náklady na dochádzanie do zamestnania vo vzťahu k ich negatívnym rozpočtovým a environmentálnym dopadom (v 27 krajinách OECD a Juhoafrickej republike).

Nesprávne daňové stimuly podľa štúdie povzbudzujú zamestnancov k používaniu

Foto: OECD

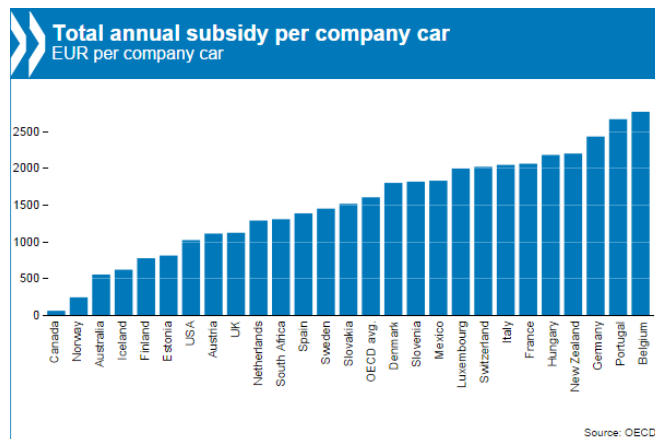
firemných vozidiel na osobné účely, ako aj k ich používaniu na dlhšie vzdialenosti (až trikrát dlhšie ako pri používaní súkromných motorových vozidiel). Implicitné daňové zvýhodnenie služobných vozidiel a nákladov na dochádzanie do zamestnania má významné dopady na životné prostredie a spoločnosť. Medzi negatívne vplyvy patria väčšie znečistenie ovzdušia, dopravné nehody, dopravné zápchy a hluk a nárast emisií skleníkových plynov, ktoré prispievajú k zmene klímy.

Podľa analýzy zdaňuje väčšina vlád krajín OECD služobné vozidlá nižšími sadzbami ako mzdy. V priemere krajiny OECD zdaňujú v rámci dane z príjmu fyzických osôb iba polovicu výhod plynúcich zamestnancom z používania služobných automobilov. Nízke zdaňovanie firemných automobilov predstavuje priemernú ročnú dotáciu na auto vo výške 1 600 eur, s rozpätím od 57 eur v Kanade po 2 763 eur v Belgicku. Organizácia odhaduje, že v roku 2012 boli celkové ušlé daňové príjmy v 28 krajinách vo výške 26,8 miliárd eur. Environmentálne a sociálne náklady sú však ešte vyššie. Zvýšené náklady spojené so zmenou klímy, lokálnym znečistením ovzdušia, zdravotnými ťažkosťami, dopravnými zápchami a nehodami OECD odhaduje na 116 miliárd eur.

Doprava sa vo väčšine krajín OECD podieľa jednou štvrtinou na emisiách uhlíka a je významným zdrojom znečistenia ovzdušia. 12% vozidiel v EÚ tvoria služobné vozidlá, čo predstavuje asi polovicu nových registrovaných áut, z ktorých 55% sú automobily s dieselovým motorom.

Ku kvalite životného prostredia nepridáva ani fakt, že 33 z 34 krajín OECD zdaňuje naftu nižšou sadzbou ako benzín, napriek tomu, že vozidlá s dieselovými motormi produkujú viac emisií uhlíka na liter a viac škodlivých látok znečisťujúcich ovzdušie než vozidlá s benzínovými motormi. Nafta obsahuje približne o 18% viac uhlíka na liter ako benzín, napriek tomu zostáva aj kvôli daňovému zvýhodneniu najpoužívanejším palivom v 23 z 24 krajín OECD. Organizácia preto apeluje na vlády, aby prestali dotovať firemné autá a daňovo zvýhodňovať diesel, čo by prospelo verejným financiám aj kvalite ovzdušia. OECD tvrdí, že náklady na riadenie auta v súčasnosti neodrážajú adekvátne vplyv na životné prostredie a spoločnosť. Podľa riaditeľa Direktoriátu OECD pre životné prostredie Simona Uptona by to správne zdanenie motorovej nafty a služobných vozidiel mohlo napraviť.

Celková ročná dotácia na firemné vozidlo v eurách:

Zdroj: Databáza OECD

Ekonomika

OECD v **priebežnom výhlade vývoja svetovej ekonomiky (Interim Economic Assessment)** zverejnenom 15. septembra 2014 konštatuje, že väčšina veľkých vyspelých a rozvíjajúcich sa ekonomík zaznamenáva mierny rast, avšak v eurozóne zostáva rast slabý. Podľa OECD hrozí eurozóne riziko dlhodobej stagnácie, ak nebudú prijaté ďalšie kroky na posilnenie dopytu.

Zástupca generálneho tajomníka OECD Rintaro Tamaki pri prezentácii výhľadu uviedol: „*Globálna ekonomika sa oživuje nerovnomerne a iba miernym tempom. Rast obchodu zostáva pomalý a podmienky na trhu práce sa v hlavných vyspelých*

ekonomikách zlepšujú len pozvoľna, pričom príliš veľa ľudí po celom svete stále nemôže nájsť dobré zamestnanie. Pre naštartovanie silného, vyváženého a inkluzívneho rastu je potrebná realizácia ambiciózných reforiem."

USA, Veľkej Británii a Kanade OECD predpovedá dostatočne silné oživenie na ďalšie zníženie nezamestnanosti. V Japonsku, kde miera nezamestnanosti už klesla na nízku úroveň, by mala ekonomika rásť v súlade s jej potenciálom. Čína bude pokračovať smerom k udržateľnejšej miere rastu. Rast v Indii by sa mal zrýchliť a Brazília by mala postupne vystúpiť z recesie.

OECD oproti poslednému výhľadu z mája 2014 znížila odhady rastu vyspelých ekonomík v tomto roku a u väčšiny krajín aj v nasledujúcom roku. Organizácia znížila odhad rastu eurozóny a odhad rastu Nemecka rovnako o 0,4 percentuálneho bodu pre rok 2014 a 0,6 percentuálneho bodu pre rok 2015. OECD eurozóne prognózuje rast vo výške 0,8% v roku 2014 a 1,1% v roku 2015. Francúzsko by v roku 2014 malo zaznamenať iba mierny rast 0,4% a v budúcom roku 1,0%. Ekonomika Talianska však v roku 2014 spomalí na -0,4%, s miernym oživením na 0,1% v roku 2015.

OECD odhaduje rast Spojených štátov amerických v tomto roku vo výške 2,1% HDP a 3,1% v roku 2015, zatiaľ čo ekonomika Veľkej Británie by mala zrýchliť na 3,1% v tomto roku a 2,8 % v roku 2015. Rast Kanady odhaduje na 2,3% v roku 2014 a 2,7% v roku 2015. Rast Japonska OECD predpokladá vo výške 0,9% v tomto roku a 1,1% v 2015.

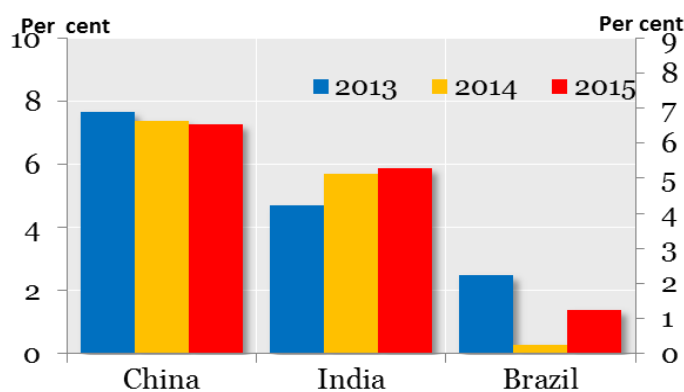
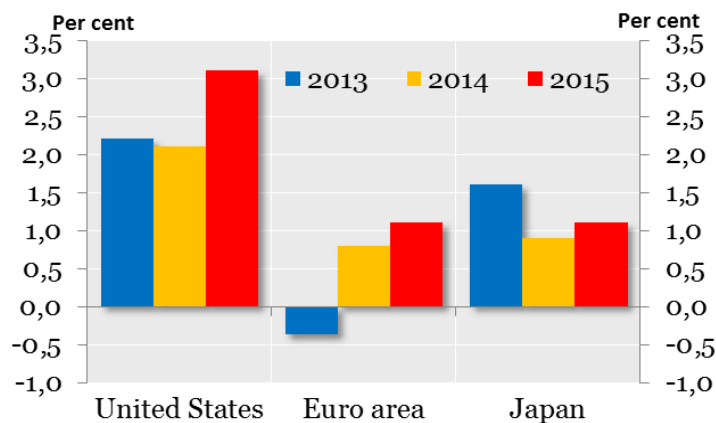
Podľa OECD budú rozvíjajúce sa ekonomiky ako celok aj naďalej rásť oveľa rýchlejšie ako vyspelé ekonomiky, avšak rast by mal byť nerovnovážny. V Číne sa očakáva rast 7,4 % v roku 2014 a 7,3 % v roku 2015. India by mala rásť o 5,7% v roku 2014 a 5,9% v roku 2015. Brazília po tom, čo v prvej polovici tohto roka upadla do recesie, by mala rásť len o 0,3% so zrýchlením na 1,4% v roku 2015.

OECD odporúča eurozóne zvýšiť monetárne stimuly vzhľadom na zníženie odhadov rastu a riziko oslabenia dopytu v dôsledku nízkej až negatívnej inflácie. Organizácia víta nedávne kroky Európskej centrálnej banky a zároveň upozorňuje na potrebu ďalších opatrení, vrátane kvantitatívneho uvoľňovania. Z dôvodu slabého dopytu by európske ekonomiky mali v plnej miere využiť flexibilitu, ktorú majú k dispozícii v rámci fiškálnych pravidiel EÚ. Japonsko by malo podľa prognózy pokračovať v kvantitatívnom uvoľňovaní a zároveň pokročiť vo fiškálnej konsolidácii. Naopak, USA a Veľká Británia by mali nekonvenčné menové uvoľňovanie ukončovať.

Odhad rastu ekonomík OECD a kľúčových partnerov:

	2013	2014	2015
United States	2,2	2,1	3,1
Euro area	-0,4	0,8	1,1
Japan	1,6	0,9	1,1
Germany	0,2	1,5	1,5
France	0,4	0,4	1,0
Italy	-1,8	-0,4	0,1
United Kingdom	1,8	3,1	2,8
Canada	2,0	2,3	2,7
China	7,7	7,4	7,3
India	4,7	5,7	5,9
Brazil	2,5	0,3	1,4

Zdroj: OECD Interim Economic Assessment

Zdroj: OECD Interim Economic Assessment

OECD v novej štúdií „*Výzvy pre politiky v najbližších 50 rokoch*“ predpokladá spomalenie rastu svetovej ekonomiky a pokračujúci rast príjmovej nerovnosti do roku 2060. Podľa zástupcu generálneho tajomníka Rintara Tamakiho štúdiá poukazujú na tri oblasti výziev: **udržanie silného rastu, boj proti rastúcej príjmovej nerovnosti a znižovanie nákladov v oblasti zmeny klímy.** „*Štúdiá odhaľuje, že budeme čeliť globalizačnému paradoxu – krajiny budú integrovanejšie než kedykoľvek predtým, ale bude stále ťažšie organizovať potrebnú medzinárodnú spoluprácu v zložitejšom multipolárnom systéme.*“

OECD v štúdií konštatuje, že **viac ako päť rokov po vypuknutí finančnej a hospodárskej krízy je svetová ekonomika stále slabá**, s rastom vo väčšine kľúčových ekonomík pod úrovňou pred krízou. Po tom, ako dopady krízy nakoniec odznejú, **budeme v najbližších 50 rokoch pravdepodobne svedkami veľkého posunu ekonomickej rovnováhy smerom k rozvíjajúcim sa ekonomikám, najmä v Ázii.** Podiel na svetom hrubom domácom produkte nečlenských krajín OECD bude od roku 2060 rásť ďaleko nad úroveň podielu na svetovom hrubom domácom produkte súčasných krajín OECD.

V období do roku 2060 sa vyhládka globálneho rastu javia naďalej ako slabé v porovnaní s minulosťou, s odhadovaným rastom hrubého domáceho produktu v krajinách OECD a v rozvíjajúcich sa krajinách G20 2,7% v rokoch 2010 – 2060 v porovnaní s 3,4% v rokoch 1996 – 2010. **Starnutie populácie** v mnohých krajinách OECD a **postupné spomaľovanie vysokého tempa rastu vo veľkých rozvíjajúcich sa ekonomikách** prinesie pokles globálneho rastu hrubého domáceho produktu z ročného priemeru 3,6% v období 2010 – 2020 na odhadovaných 2,4% v rokoch 2050 – 2060. OECD pritom považuje inovácie a investície do zručností za hlavnú hnacu silu rastu.

OECD v štúdií predpokladá, že **ak sa neznižia emisie CO₂, zmena klímy by mohla brzdiť rast globálneho hrubého domáceho produktu o 1,5% a takmer o 6%**

hrubého domáceho produktu v južnej a juhovýchodnej Ázii do roku 2060. Technický pokrok zvýši dopyt po vysokokvalifikovaných pracovníkoch. **Bez zmeny v politikách budú krajiny podľa OECD čeliť ďalšiemu veľkému nárastu príjmovej nerovnosti do roku 2060** až na úroveň, na akej sa nachádzajú v súčasnosti USA. Rastúca nerovnosť ohrozuje rast, najmä tým, že bráni ekonomickým príležitostiam. Podľa predpokladov OECD budú znižujúce sa rozdiely v príjmoch medzi vyspelými a rozvíjajúcimi sa ekonomikami znižovať motiváciu k ekonomickej migrácii do vyspelých krajín. **Následkom poklesu migrácie sa zvýšia demografické tlaky spôsobené starnutím populácie.** Tento dvojaký tlak môže do roku 2060 **znižovať pracovnú silu**, v porovnaní so základným scenárom vychádzajúcim zo súčasných trendov, **o 20% v USA a 15% v eurozóne.**

Štúdia OECD poukazuje na **meniaci sa trend v obchode a priemyselnej špecializácii.** Podiel obchodu vyspelých ekonomík s rozvíjajúcimi sa ekonomikami, ako aj podiel obchodu medzi rozvíjajúcimi sa ekonomikami navzájom sa výrazne zvýši. **Dobíhanie technológií vyspelých krajín a lepšie zručnosti pomôžu rozvíjajúcim sa ekonomikám vyvinúť výrobu a služby s vysokou pridanou hodnotou.** Globálna ekonomická rovnováha sa bude ďalej posúvať smerom ku krajinám, ktoré v súčasnosti nepatria medzi členov OECD a ktoré budú mať ekonomickú štruktúru a vývoz čoraz viac podobný členským krajinám OECD. Globálna integrácia bude pravdepodobne pokračovať, ale pomalším tempom. Napriek tomu sa bude intenzita obchodu významne zvyšovať, a **do roku 2060 by vývoz eurozóny do Ázie a rozvíjajúcich sa ekonomík mohol predstavovať 15% hrubého domáceho produktu a byť podobnej veľkosti ako obchod v rámci eurozóny.**

Vzhľadom na predpokladané výzvy **OECD upozorňuje, že tvorcovia politik budú musieť priniesť dynamiku na trh práce a trh výrobkov a podporovať inovácie, produktivitu a zamestnanosť.** Rozšírenie nerovností bude vyžadovať **efektívne redistribučné politiky, silný dôraz na rovnosť príležitostí a preskúmanie financovania systémov verejných služieb a daňových štruktúr.** Rastúca vzájomná hospodárska závislosť bude vyžadovať **medzinárodnú spoluprácu v oblastiach, akými sú základný výskum, právo duševného vlastníctva, politiky hospodárskej súťaže a zmierňovanie zmeny klímy.** Spolupráca bude tiež rozhodujúca v oblasti daní, najmä v boji proti daňovým únikom zo strany korporácií.

Viac informácií na: www.oecd.org/economy/outlook/lookingto2060.htm.

Výbor pre ekonomické prehľady hodnotil 23. septembra 2014 **Portugalsko.** Hodnotiacimi krajinami boli **Slovensko** a **Poľsko**, pričom **SR hodnotila zlepšenie fiškálnej udržateľnosti a zníženie príjmovej nerovnosti a chudoby.** Hodnotiteľom za SR bol zástupca Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR Slavomír Hidaš.

Slovenská republika podporila odporúčania OECD pre Portugalsko. **SR uvítala navrhované odporúčania týkajúce sa fiškálneho rámca a konsolidácie zameranej na verejné výdavky** vzhľadom na fakt, že Portugalsko má vysoký podiel verejných výdavkov na úroveň príjmov na obyvateľa. Okrem toho je konsolidačné úsilie na výdavkovej strane považované za udržateľnejšie ako konsolidačné opatrenia na strane príjmov. Hodnotiteľ taktiež súhlasil s OECD ohľadne viacerých výziev v oblasti verejných financií, napríklad zadlženosť nemocníc, zamestnanosť vo verejnom sektore, verejno-súkromné partnerstvá, neefektívnosť v štátnom vlastníctve podnikov a príležitosti na privatizáciu. V oblasti úspešnej konsolidácie na strane príjmov SR použila ako príklad vlastné úspešné opatrenia, ktoré zvýšili efektivitu výberu dane z pridanej hodnoty.

OECD označila znižovanie nerovností a chudoby, ako následok krízy, za hlavnú výzvu pre Portugalsko. SR podporila odporúčania OECD zlepšiť systém sociálnej politiky, a to lepším zacielením sociálnych výdavkov, predovšetkým na mladých ľudí a rodiny s deťmi, nakoľko v súčasnosti je sociálny systém zameraný najmä na dôchodcov. SR tiež podporila názor organizácie týkajúci sa reformy programu garantovaného minimálneho príjmu, a to navýšením a rozšírením programu o viacerých ľudí žijúcich pod hranicou chudoby. Zvýšenie programu však môže znížiť motiváciu pracovníkov s nízkou kvalifikáciou pracovať. Hodnotiteľ zároveň predstavil nedávno

prijaté opatrenia na Slovensku s cieľom navýšenia motivácie ľudí s nízkou kvalifikáciou, aby sa oplatilo týmto ľuďom pracovať a zvýšenia príjmu chudobných domácností.

Energetika

242. zasadnutie Riadiacej rady Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) sa konalo 15. – 16. októbra 2014. Hlavnými témami zasadnutia boli posúdenie aktuálneho vývoja na energetických trhoch a situácie v bezpečnosti dodávok zemného plynu v súvislosti s krízou v Ruskej federácii a na Ukrajine. Riadiaca rada rokovala o alternatívach pokračovania asociačného procesu a vzhľadom na geopolitickú situáciu rozhodla o ďalšom odložení multilaterálnych rokovaní o asociácii s partnerskými krajinami a pokračovaní rokovaní na bilaterálnej úrovni. Z diskusie vyplynulo, že **v súčasnosti nie je možné dosiahnuť konsenzus členských krajín o pokračovaní multilaterálnych rokovaní o asociácii (ani na technickej úrovni) a o pozvaní Ruska na ne.** Vzhľadom na význam asociačného procesu pre budúcnosť IEA bolo rozhodnuté „ponechať otvorené dvere“ pre diskusiu o pokračovaní multilaterálnych rokovaní na základe ďalšieho vývoja situácie v Rusku a na Ukrajine. Riadiaca rada rozhodla uskutočniť pri príležitosti **40. výročia založenia agentúry (november 2014)** špeciálne zasadnutie zamerané na otázky ropnej bezpečnosti z pohľadu minulosti a budúcnosti, nakoľko bola základom mandátu pri jej založení. Riadiaca rada prijala aj viacero rozhodnutí na okamžitú nápravu stavu porušovania povinnosti udržiavania 90-denných núdzových zásob ropy Austráliou, ktoré zohľadňujú odporúčania navrhnuté expertnou misiou IEA, ktorá sa uskutočnila v júli 2014. Riadiaca rada posúdila návrh Programu práce a rozpočtu IEA 2015-2016 predložený výkonnou riaditeľkou a požiadala Výbor pre rozpočet vypracovať odporúčania za účelom schválenia rozpočtu v decembri 2014. Riaditeľ pre globálnu energetickú ekonomiku prezentoval hlavné zistenia špeciálnej správy *Svetového energetického výhľadu 2014 „Energetický výhľad Afriky“*, zameranej na energetický výhľad Subsaharskej Afriky. Riadiaca rada vzala na vedomie určitý pokrok v riešení **budúceho sídla IEA po roku 2017** a schválila návrh na realizáciu procesu jeho výberu. Uskutočnila sa úvodná diskusia o návrhu prípravy ministerskej schôdzky IEA, ktorá sa bude konať v novembri 2015. Jej nosnou témou bude *„Energetická bezpečnosť a inovácie vo svete obmedzení vyplávajúcich zo zmeny klímy“*.

Značná pozornosť bola venovaná posúdeniu aktuálnej situácii na energetických trhoch. Od júna 2014 boli trhy relatívne pokojné, hlavným trendom bol silný pokles cien ropy v situácii zvyšujúcich sa rizík z pokračujúcich konfliktov v Iraku, Líbyi a na Ukrajine, ktoré však nemali za následok prerušenie dodávok. Cena ropy BRENT prelomila v septembri hranicu 90 USD/bbl. a klesla na 4 až 5-ročné minimum, čo vyvoláva obavy o udržateľnosť súčasného vysokého prírastku ponuky na trhu. Zásadná zmena exportnej politiky Saudskej Arábie naznačuje, že dochádza k presmerovaniu jej obchodných tokov ropy z amerického na ázijské trhy.

Bezpečnosť dodávok zemného plynu je významnou súčasťou práce IEA od roku 2011. Agentúra na žiadosť Skupiny G7 a v spolupráci s Európskou komisiou vypracovala alternatívy a odporúčania pre individuálne a kolektívne akcie pre zvýšenie bezpečnosti dodávok plynu. IEA v hodnotení aktuálneho vývoja trhu zemného plynu a príprav na zimu 2014 konštatovala, že nastal pozitívnejší vývoj odolnosti Európy voči prerušeniu dodávok plynu než sa predpokladalo v júni 2014. Zastavenie dodávok plynu Ukrajine z dôvodu nevyriešeného cenového sporu medzi Ruskom a Ukrajinou nevedlo k očakávanému prerušeniu tranzitu plynu cez Ukrajinu. To spolu so slabým dopytom spôsobilo, že spotové ceny plynu sa v Európe od júna znížili. Trhy efektívne reagovali na cenové signály mohutným naplnením podzemných zásobníkov plynu. Sezónne zásoby sú na doteraz najvyššej úrovni, čo vytvára silnú bezpečnostnú rezervu. Popri hodnotení úlohy trhov LNG (skvapalnený zemný plyn) v prípade prerušenia ruských dodávok plynovodmi do Európy sa IEA zamerala aj na riešenie strednodobých a dlhodobých otázok plynovej bezpečnosti a politické výzvy, ktoré presahujú prípravu na nadchádzajúcu zimu. Prebiehajúca transformácia energetických systémov mení úlohu tohto paliva v moderných energetických systémoch a odôvodňuje nový prístup k plynovej bezpečnosti, a to i v regiónoch s obmedzeným priamym dopadom konfliktu medzi Ruskom a Ukrajinou. Zemný plyn ako najčistejšie fosílné palivo zohráva významnú úlohu v prechode k udržateľnosti energetických systémov. Odporúčania IEA sa týkajú zníženia dovoznej závislosti a zvýšenia flexibility a odolnosti.

„Energetický výhľad pre Afriku“, vydaný v októbri 2014, je špeciálnou kapitolou *Svetového energetického výhľadu 2014*. Prináša prvú komplexnú analýzu energetického sektora Subsaharskej Afriky a mapuje jej budúcu úlohu v globálnom energetickom systéme.

Obmedzený prístup k elektrine je základnou slabosťou energetického systému a závažnou prekážkou rozvoja regiónu. Zlepšenie prístupu k moderným formám energie je kriticky dôležitý pre ekonomický a sociálny rozvoj regiónu, v ktorom dve tretiny populácie nemajú prístup k elektrine a žijú v energetickej chudobe. Energetické zdroje regiónu sú viac ako dostatočné na pokrytie potrieb rýchlo rastúcej populácie, ale sú slabo rozvinuté. Až 30% objavených globálnych zdrojov ropy a zemného plynu za ostatných päť rokov sa nachádza v regióne, ktorý je bohato obdarený aj zdrojmi obnoviteľnej energie. Rozvojom obnoviteľných zdrojov energie by sa mala získať asi polovica výroby elektriny do roku 2040. Podľa scenára IEA asi jedna miliarda obyvateľov Afriky by mala do roku 2040 získať prístup k elektrine, čo je veľký krok vpred. V dôsledku populačného rastu však viac než pol miliardy obyvateľov regiónu, najmä vo vidieckych oblastiach, ostane naďalej bez nej. Región bude neúmerne zasiahnutý zmenou klímy, hoci len v malej miere prispieva ku globálnym emisiám CO₂ z energetiky. Mnohé výzvy ostanú neriešené i v roku 2040 a spotreba energie na obyvateľa ostane veľmi nízka.

Podľa „*African 21 Century Case*“ urýchliť ekonomický rast regiónu o ďalších 30% a zvýšiť hrubý domáci produkt na obyvateľa môžu tri politiky:

- Dodatočné investície do elektroenergetiky, ktoré umožnia znížiť výpadky a straty elektriny o polovicu a umožnia všeobecný prístup k elektrine v mestských oblastiach.
- Prehĺbenie regionálnej spolupráce a integrácie umožní realizáciu veľkých projektov zameraných na výrobu a prenos elektriny a rozšírenie cezhraničného obchodu.
- Príležitosti, ktoré prinášajú bohaté fosílné i obnoviteľné zdroje energie pre udržateľný ekonomický rozvoj, sa strácajú. Žiarivým príkladom je spôsob, akým sa nedostatky v základnej infraštruktúre znásobujú neefektívnym až korupčným zneužívaním zdrojov v mnohých krajinách regiónu. Lepšie riadenie výnosov z energetických zdrojov v regióne je nevyhnutné. Ak sa má región rýchlejšie dostať na cestu k modernému energetickému systému, implementáciu uvedených politik musí dopĺňať rozsiahla reforma riadenia.

Viac na www.worldenergyoutlook.org/africa.

129. zasadnutie Riadiaceho výboru pre jadrovú energiu Medzinárodnej jadrovej agentúry (NEA) sa uskutočnilo 30. – 31. októbra 2014 v Paríži. Nový generálny riaditeľ NEA William Magwood (USA) v správe o činnosti informoval o zámere prehodnotiť štruktúru agentúry za účelom optimalizácie tokov práce a prepojenia s oblastami s najväčším významom pre členské štáty, pričom kľúčovou programovou prioritou ostane jadrová bezpečnosť. Zvýšenie relevantnosti a zviditeľnenia NEA a posilnenie spolupráce s partnermi pre zaistenie jadrovej bezpečnosti globálne patrí k najbližším úlohám. Riadiaci výbor NEA rozhodoval o návrhu úprav programu práce a rozpočtu NEA na roky 2015-2016. Rozpočet NEA by sa po šiestich rokoch nulového zvýšenia mal v roku 2015 zvýšiť o 0,9% a pre rok 2016 o 1%. Viaceré členské štáty návrh podporili, ale súhlas všetkých krajín sa nedosiahol. Členské štáty neschválili rovnaké navrhované zvýšenie rozpočtu Databanky na obdobie 2015-2016 a rozhodli o začlenení členského príspevku nového člena Databanky, ktorým sa 24. októbra 2014 stalo Poľsko. Riadiaci výbor prijal rozhodnutie a odporúčania týkajúce sa vylúčenia jadrových zariadení v procese odstavovania z aplikácie Parížskeho dohovoru o občiansko-právnej zodpovednosti za jadrové škody a rozhodol o odsunutí prijatia rozhodnutia o poskytovaní služieb Stáleho technického sekretariátu Medzinárodnému rámcu pre spoluprácu v jadrovej oblasti (IFNEC), ktorého stálym pozorovateľom sa NEA stala 16. júna 2014. Sekretariát informoval o ratifikácii Deklarácie o bezpečnosti dodávok lekárskeho rádioizotopov desiatimi krajinami, ktorú čoskoro NEA uverejní, o vydaní cestovnej mapy pre jadrovú energiu v januári 2015, na ktorej spolupracuje

	<p>s Medzinárodnou energetickou agentúrou a rade ďalších aktivít realizovaných technickými výbormi NEA. Témou politickej debaty bola problematika thoriového palivového cyklu.</p>
<p>Hospodárska súťaž</p>	<p>Rada OECD na svojom septembrovom zasadnutí schválila Odporúčania OECD o medzinárodnej spolupráci pri presadzovaní práva v oblasti hospodárskej súťaže (Recommendation Concerning International Co-operation on Competition Investigations and Proceedings – ďalej len Odporúčania). Návrh Odporúčania bol prerokovaný Výborom OECD pre hospodársku súťaž v júni 2014.</p> <p>Odporúčania nahrádzajú predchádzajúci dokument z roku 1995. Medzinárodnej spolupráci orgánov hospodárskej súťaže venuje OECD pozornosť už niekoľko rokov a prijala viacero odporúčaní a hodnotiacich správ. Počas Ministerského zasadnutia Rady OECD (MCM) v máji 2014 bola prezentovaná „Správa o medzinárodnej spolupráci pri presadzovaní práva v oblasti hospodárskej súťaže“ (International Co-operation in Competition Law Enforcement), ako príspevok k iniciatíve NAEC (Nové prístupy k ekonomickým výzvam).</p> <p>Medzi hlavné prvky odporúčania patria:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Závazok k efektívnej spolupráci (Commitment to effective co-operation) – Odporúčania z roku 1995 neobsahovali formálny záväzok k efektívnej spolupráci. Cieľom jeho zaradenia do nových odporúčaní je minimalizácia dopadu legislatívy, ktorá by sa snažila obmedziť spoluprácu medzi orgánmi zodpovedajúcimi za dodržiavanie čestnej hospodárskej súťaže. • Oznámenie o prešetrovaní (Notifications of investigation) – Vzhľadom na technický pokrok a zvyšovanie transparentnosti orgánov pre hospodársku súťaž, vytvárajú odporúčania priestor pre používanie pružnejších foriem oznamovania – prostredníctvom e-mailu apod. • Výmena informácií (Exchange of information) – Odporúčania posilňujú ustanovenia z roku 1995 týkajúce sa výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva v oblasti hospodárskej súťaže. Zároveň obsahuje ochranné opatrenia na zamedzenie narušenia citlivých informácií, napríklad obchodného tajomstva apod. • Pomoc pri prešetrovaní (Investigative assistance) – Odporúčania obsahujú novú špeciálnu kapitolu na podporu pomoci medzi príslušnými orgánmi, ktorej cieľom je podpora spolupráce, aj v prípadoch, keď neexistuje žiadne paralelné vyšetrenie na rovnaké alebo súvisiace transakcie alebo obchodné praktiky. • Zmierovacie konanie (Conciliation procedure) – Odporúčania z roku 1995 umožňovali, aby sa orgán hospodárskej súťaže obrátil na Výbor OECD pre hospodársku súťaž v prípade konfliktu s iným orgánom. K takej situácii však doteraz nedošlo, a preto nový dokument už túto možnosť neobsahuje. <p>Výbor OECD pre hospodársku súťaž bude pravidelne každých päť rokov monitorovať implementáciu odporúčaní. Plné znenie <i>Odporúčaní OECD o medzinárodnej spolupráci pri presadzovaní práva v oblasti hospodárskej súťaže</i> sa nachádza na: http://acts.oecd.org/Instruments/ListNoGroupView.aspx?order=cote.</p>
<p>Pôdohospodárstvo</p>	<p>OECD v správe „<i>Monitoring a hodnotenie poľnohospodárskych politík OECD 2014</i>“ zverejnenej začiatkom septembra v Paríži konštatuje opätovný pokles priemernej úrovne podpôr v poľnohospodárstve z 19% v roku 2012 na 18% v roku 2013 celkových hrubých príjmov poľnohospodárov v členských krajinách OECD. Ide tak o návrat k historicky najnižším hodnotám z roku 2011 a dlhodobý klesajúci trend. V rokoch 2011 – 2013 sa podpora v poľnohospodárstve v krajinách OECD pohybovala na priemernej úrovni 18 – 19%. Od polovice 80. rokov, keď OECD začala sledovať výšku a štruktúru agrodotácií, došlo k ich 30%-nému poklesu.</p> <p>Podľa ukazovateľa PSE (ekvivalent podpôr výrobcov) dosiahla v roku 2013 celková výška podpory v poľnohospodárstve v členských krajinách OECD 194 miliárd eur, čo predstavuje menej ako 1% hrubého domáceho produktu (oproti 3% v polovici 80. rokov) krajín OECD. Z pohľadu štruktúry podpôr naďalej približne polovicu tvoria podpory narušajúce trhové prostredie (podpora trhových cien), oproti 80. rokom však</p>

ide o klesajúcu tendenciu. Vo všeobecnosti sa krajiny OECD postupne odkláňajú od podpory priamo viazanej na produkciu, čo OECD hodnotí pozitívne. Významnou výzvou však naďalej zostáva zlepšenie environmentálnej výkonnosti agrosektoru prostredníctvom udržateľného využívania prírodných zdrojov, predovšetkým vody, pôdy a biodiverzity. Prístupy jednotlivých krajín k riadeniu prírodných zdrojov sa líšia, avšak dobre zacielené agroenvironmentálne politiky stále predstavujú len malú časť celkového rámca poľnohospodárskych politík. OECD kontinuálne odporúča postupné odpájanie podpôr od produkcie smerom k podporovaniu investícií do poľnohospodárstva s dlhodobými prínosmi (inovácie, zvýšenie produktivity a udržateľnosti sektoru), ako aj výraznejšie zameranie poľnohospodárskych politík na environmentálne ciele a riadenie rizika v poľnohospodárstve.

Medzi jednotlivými členskými krajinami naďalej pretrváva výrazná variabilita. Najviac spomedzi krajín OECD podporujú poľnohospodárstvo Nórsko, Švajčiarsko, Island, Japonsko a Južná Kórea (nad 40%). Na opačnej strane spektra sa nachádzajú Nový Zéland, Austrália a Čile (pod 3%). Ostatné krajiny OECD sa pohybujú medzi týmito úrovňami. EÚ-27 (Chorvátsko ešte nie je v správe zahrnuté) sa v roku 2013 nachádzala s niečo **pod 20% jemne nad priemerom OECD.**

V správe OECD stručne pomenúva aj hlavné zmeny v poľnohospodárskych politikách svojich členských krajín. Vo februári 2014 schválil americký Kongres významnú reformu poľnohospodárskej politiky USA, ktorej podstatou je skoncovanie s priamymi platbami uplatňovanými v priebehu posledných 20 rokov. Nový zákon „*Farm Act*“ sa viac zameriava na riadenie rizika v poľnohospodárstve formou garančných mechanizmov. Správa obsahuje aj informáciu o novom nastavení Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ na roky 2014 – 2020. S novými agropolitikami prišli aj Kanada, Japonsko, Mexiko a Švajčiarsko.

OECD v tohtoročnom monitoringu prináša kalkuláciu ekvivalentu všeobecných služieb v poľnohospodárstve (ukazovateľ GSSE) podľa novej metodiky, čo má dopad aj na ekvivalent celkových podpôr v poľnohospodárstve (ukazovateľ TSE). Pripomíname, že SR je hodnotená v spoločnej kapitole Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

Správu je možné nájsť na www.oecd.org/tad/agricultural-policies/monitoring-and-evaluation.htm.

Projektom verejno-súkromného partnerstva (PPP) pre agroinovácie sa venoval **špecializovaný seminár** OECD 13. – 14. októbra 2014. Vybrané členské krajiny na ňom prezentovali svoje skúsenosti s PPP projektmi v agrosektore. Cieľom seminára bolo zostaviť inventár aktuálne existujúcich PPP projektov v sektore poľnohospodárstva a skúseností členských krajín s takýmto typom projektov.

Diverzita projektov je výrazná, pričom neexistuje jediný správny model. Vo väčšine prípadov je financovanie pokrývané pol na pol medzi verejným a súkromným sektorom, ale napríklad Fínsko prezentovalo projekt, kde je financovanie vo väčšej miere znášané súkromným sektorom. Kofinancovanie je kľúčovým mechanizmom, dôležitá je pritom vzájomná motivácia, redukcia rizika a riešenie prípadných konfliktov. Je potrebné mať na zreteli aj interakciu s verejnými politikami, práva na duševné vlastníctvo, ktoré by však nemali brániť voľnej cirkulácii znalostí a skúseností. Z pohľadu PPP vo vzdelávaní, projekty poskytujú aj nemateriálne benefity v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a pre priemysel je to šanca na získanie nových talentov pre dlhodobé investície do sektoru (takto napríklad Monsanto motivuje pre štúdium agrárnych vied, kde dochádza v posledných rokoch ku kontinuálnemu znižovaniu záujmu študentov). Štát môže poskytnúť hlavne dobre nastavené legislatívne prostredie.

Agro-PPP prevažujú hlavne v mliekarenskom sektore (Holandsko), v oblasti globálnych potravinových hodnotových reťazcov (Japonsko), základného agrárneho výskumu a vedy, napríklad genetických zdrojov (USA) alebo ako projekty partnerstva medzi súkromným sektorom a univerzitami (Monsanto), ale aj v oblasti rozvojovej spolupráce s cieľom prispieť k potravinovej bezpečnosti a rozvoju udržateľného poľnohospodárstva (Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo). V **agroinováciách**

je to hlavne práve oblasť pomoci rozvojovým krajinám, pričom z pohľadu rozvinutých krajín ide o akúsi **náhradu výpadkov štátneho financovania vedy a výskumu zo súkromných zdrojov** pri obmedzenom množstve verejných zdrojov.

Z diskusie vyplynulo, že PPP **môžu byť dobrým nástrojom, nie sú však riešením na všetko**. V prvom rade je potrebné vniesť viac svetla do tejto problematiky, keďže mnohé formy spolupráce síce nazývame PPP, základným predpokladom takýchto projektov je však zdieľanie rizík a benefitov verejného sektora so súkromným. Spolupráca so súkromným sektorom pritom v súčasnosti naberá na význame. Dôležité je líderstvo, inak hrozí, že sa projekt „utopí“ v byrokracii. Na úrovni krajín je dôležité stanovenie priorít a dobré zhodnotenie rizík a neistôt. Veľa sa diskutuje o odpade z potravinového reťazca, je však dôležité redukovať aj stratu znalostí (waste of knowledge). Ku každému projektu je potrebné pristupovať jednotlivo, preto nie je jednoduché formulovať všeobecné závery a najlepšie praktiky. Je možné urobiť dvakrát ten istý projekt, nemusí byť však dvakrát rovnako úspešný. Dôležitým faktorom je dĺžka kontaktov aj politik, investície do vzdelávania, monitorovanie trhov, evalvácia z dlhodobého i krátkodobého hľadiska, zdieľanie informácií, publikácia výsledkov, propagácia úspešných projektov a výmena názorov a skúseností. Výzvami sú správny výber partnera, komplexnosť byrokracie, ktorá značne spomaľuje proces, odstraňovanie chýb v koordinácii, zdieľanie rizika a správne nastavenie regulačného prostredia. Skrátenie negociačného času a dobré zadefinovanie kontraktov môžu výrazne posilniť úspešnosť. Národné záujmy majú pritom významný vplyv na typ projektov. V oblasti poľnohospodárstva je potrebné viac sa zamerať aj na malé a stredné poľnohospodárske podniky.

Rámcom pre diskusiu boli **Odporúčania Rady OECD pre princípy riadenia verejno-súkromných partnerstiev** prijaté v roku 2012 a **Dobré praktiky OECD pre výber verejno-súkromných partnerstiev v oblasti inovácií** z roku 2005.

Výročné zasadnutie Schémy OECD pre certifikáciu lesného reprodukčného materiálu v medzinárodnom obchode (Lesnícka schéma) sa konalo v sídle OECD v Paríži 24. – 25. septembra 2014. Medzi hlavné body rokovania patrili návrhy na zmenu základných pravidiel Lesníckej schémy pre niektoré navrhované definície, ktoré boli vrátené na opätovné prerokovanie na úrovni Technickej pracovnej skupiny a schválenie zoznamu synonymických pomenovaní v databáze zdrojov certifikovaného lesného reprodukčného materiálu schémy. Časť zasadnutia sa venovala dopadom zmeny klímy na sektor lesníctva.

Obe foto: OECD

Počas zasadnutia sa uskutočnilo **slávnostné odhalenie pamätnej tabule** pri príležitosti výsadby lesnej dreviny, daru Francúzska OECD, v záhradnej časti areálu OECD. Aktivitu zorganizoval sekretariát OECD v spolupráci so Stálou misiou FR pri OECD ako príspevok Lesníckej schémy pre oblasť zmeny klímy. Pre výsadbu bola vybraná korzická borovica (*Pinus nigra* subspecies *laricio* var. *corsicana*), ktorá je odolná v náročných klimatických podmienkach. Pamätnú tabuľu slávnostne odhalila nová zástupkyňa generálneho tajomníka OECD Mari Kiviniemiová za účasti riaditeľa Direktoriátu pre obchod a poľnohospodárstvo Kena Asha, členov Lesníckej schémy a diplomatického zboru akreditovaného pri OECD.

Regionálny rozvoj

Začiatkom októbra zverejnila OECD svoju vlajkovú publikáciu pre oblasť regionálneho rozvoja **„Regionálny výhľad OECD 2014“** s podtitulom **„Regióny a mestá, kde sa politiky a ľudia stretávajú“**. Generálny tajomník Angel Gurría ju prezentoval vo Výbore Európskeho parlamentu pre regióny v Bruseli počas Európskeho týždňa regiónov a miest.

Druhá edícia tejto publikácie vychádza v čase, keď sa regióny a mestá stále spamätávajú z krízy, pričom nerovnosti medzi jednotlivými regiónmi a mestami a populáciou zostávajú stále hlboko zakotvené. Mestá volajú po inkluzívnejšom hospodárskom raste, lepšie uchopiteľnom prístupe ku kvalite života (well-being) a politikách, ktoré riešia denno-denné problémy ľudí, počínajúc prístupom na pracovný trh, k vzdelaniu, až po bezpečné a zdravé životné prostredie a efektívnu a kvalitnú zdravotnú starostlivosť pre mladé generácie i seniorov. Občania zároveň na lokálnej úrovni očakávajú čo

najvyšší stupeň odolnosti voči ekonomickému a demografickému vývinu a prírodným katastrofám.

Posledné **stretnutie ministrov OECD zodpovedných pre regionálny rozvoj** sa konalo vlni začiatkom decembra vo francúzskom Marseille (o tejto udalosti sme informovali). Zo stretnutia jednoznačne vyplynula **potreba posilnenia dialógu medzi národnými vládami, OECD a lídrami na úrovni miest a regiónov, spoločne s privátnym sektorom a sociálnymi partnermi**. Prvá časť publikácie sa preto venuje príspevku regiónov a miest v krajinách OECD k celkovej ekonomickej výkonnosti, opisuje hlavné trendy na regionálnej a lokálnej úrovni, venuje sa hlavne vzrastajúcej príjmovej nerovnosti, a zároveň poskytuje obraz inštitucionálneho nastavenia regionálnych politík naprieč krajinami OECD a prebiehajúcich územných reforiem (napríklad mimoriadne zaujímavej a rozsiahlej reforme územného usporiadania, ktorá bude pravdepodobne meniť mapu Francúzska známu od Veľkej francúzskej revolúcie, alebo menším reformám v Holandsku, Belgicku, Taliansku, Španielsku, Švédsku, Nórsku, Švajčiarsku, Portugalsku a USA). Druhá časť sa venuje otázkam týkajúcim sa verejných investícií na regionálnej úrovni. Časť III prináša vízie osobností regionálneho rozvoja na otázku budúcnosti miest (napríklad bývalého komisára EÚ pre regionálnu a mestskú politiku Johannesha Hahna).

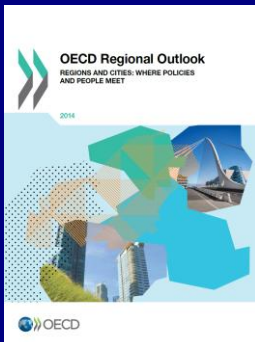
Základným odkazom publikácie je **potreba lepšieho zohľadnenia konkrétnych miest, kde ľudia žijú, a výziev, s ktorými sa stretávajú vo svojom každodennom živote**. To znamená **pohľad za administratívne hranice** smerom k funkčným oblastiam a lepšie pochopenie väzieb medzi rozličnými typmi regiónov. Ďalším dôležitým odkazom správy je, že **všetky typy regiónov majú potenciál ekonomického rastu**, dôležitá je však jedinečnosť politík a prístupov pre generovanie rastu predovšetkým v slabších a zaostávajúcich regiónoch. Bude potrebný **nový pohľad na rozvoj vidieka a zhodnotenie jeho reálnych slabých a silných stránok**, predovšetkým tam, kde sa vidiek stretáva s mestským prostredím. Prezradíme, že o dva roky by sa publikácia mala sústreďovať predovšetkým práve na zohľadnenie úlohy a dôležitosti politík rozvoja vidieka pre regionálny rozvoj.

Publikácia obsahuje aj „Country Note“ každej krajiny. Tá o SR, hovorí o 6. najvyššej úrovni regionálnych nerovností v hrubom domácom produkte na obyvateľa medzi krajinami OECD (2010), ako aj o jednej z najvýraznejších disparít v oblasti nezamestnanosti (východné Slovensko 19% a Bratislava 5,7% - údaj z roku 2012).

Viac sa dozviete na:

www.oecd.org/regional/oecd-regional-outlook-2014-9789264201415-en.htm.

Pozn.: S Výborom Európskeho parlamentu pre regióny podpísala OECD memorandum o porozumení, ktorého cieľom je nastaviť systematickosť a prehĺbiť spoluprácu týchto dvoch inštitúcií.

V sídle Úradu Košického samosprávneho kraja zasadala 2. – 3. októbra 2014 **expertná skupina SR s misiou OECD** k projektu „*Podpora regionálneho rozvoja a konkurencieschopnosti východoslovenského regiónu NUTS2*“.

Dvojdnňová misia OECD bola zameraná na agendu **efektívnosti verejných a verejno-súkromných investícií na východnom Slovensku**, v súlade s harmonogramom projektu. Slovenský tím pozostával zo zástupcov verejných inštitúcií: samosprávy (obec Kechnec – známa vzorovým prístupom k aktivitám verejno-súkromného partnerstva) a najvýznamnejších súkromných spoločností Prešovského a Košického kraja, zástupcov Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a iných subjektov. OECD bola zastúpená expertmi z Direktoriátu pre verejnú správu a územný rozvoj Dorothée Allain-Dupréovou, Isabelle Chatryovou a Lee Mizellovou.

Podnikateľské subjekty uvítali ponuku zo strany VÚC, samospráv a ministerstva začať užšie a systematicky spolupracovať na verejno-súkromných partnerstvách podľa skúseností vyspelých členských krajín OECD, na základe **12 princípov OECD pre efektívne verejné investície prijatých na ministerskom zasadnutí v Marseille** (december 2013), keďže skúsenosti v SR v tejto oblasti sú nedostatočné. Na druhej

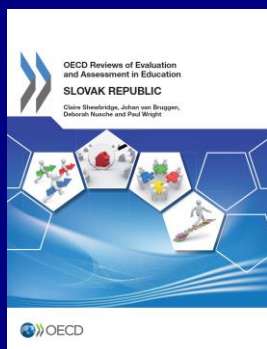

Všetky foto: VÚC Košice

strane je tu veľký priestor na riešenie zaostalosti, vysokej nezamestnanosti, podporu konkurencieschopnosti regiónu a odstraňovanie medziregionálnych rozdielov, aj keď ide o časovo a všeobecne náročnú celospoločenskú problematiku.

Projekt, podporený z mechanizmu spoločných projektov SR a OECD, je šitý na mieru a súčasne priamy vstup Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR do **riešenia medziregionálnych rozdielov medzi Bratislavou, resp. západným Slovenskom a východným regiónom.**

Vzdelávanie

Spolu s ekonomickým prehľadom generálny tajomník Angel Gurría prezentoval v Bratislave aj publikáciu „**Prehľad hodnotenia a posudzovania vo vzdelávaní – Slovenská republika 2014**“ (OECD Review on Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes). Cieľom prehľadu je preskúmať, ako môžu byť systémy hodnotenia využívané na zlepšenie kvality, rovnosti a účinnosti školského vzdelávania. Prehľad sa zameriava na rôzne prvky rámca posudzovania a hodnotenia, ktoré krajiny používajú s cieľom zlepšiť výsledky študentov. Medzi ne patrí hodnotenie študentov, učiteľov, škôl a systému vzdelávania.

Správa poskytuje nezávislú analýzu hlavných otázok týkajúcich sa rámca posudzovania a hodnotenia, súčasných iniciatív a možných budúcich postupov. Cieľom prehľadu je **poskytnúť kvalifikovaný názor a odporúčania slovenským inštitúciám zodpovedným za školstvo**, pomôcť ostatným krajinám OECD pochopiť slovenský prístup a vypracovať vstup do konečnej komparatívnej správy celého projektu. Správa pozostáva zo šiestich kapitol, pričom OECD v nej pre SR formuluje aj konkrétne odporúčania.

Hlavným partnerom OECD pri vypracovaní správy boli Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Štátna školská inšpekcia, Centrum vedecko-technických informácií SR a **Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM).**

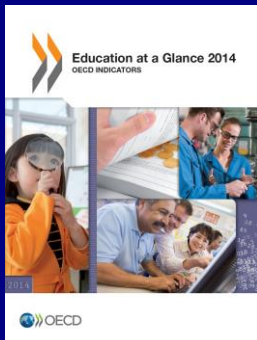
Foto: Stála misia

Zasadnutia **Výboru OECD pre politiku vzdelávania**, ktoré sa konalo 28. – 29. októbra 2014 v Paríži, sa za SR zúčastnil štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR **Juraj Draxler**. Štátny tajomník okrem zasadnutia výboru absolvoval aj **bilaterálne stretnutie s novým zástupcom generálneho tajomníka OECD Stefanom Kapfererom**, ktorý je o.i., zodpovedný aj za oblasť rozvoja zručností a realizáciu „*Stratégie OECD o zručnostiach*“. Na stretnutí boli prítomní aj Andreas Schleicher, riaditeľ Direktoriátu OECD pre vzdelávanie, Deborah Roseveareová, riaditeľka odboru pre ďalšie vzdelávanie a Simon Field z odboru odborného vzdelávania. Cieľom stretnutia bolo prediskutovať aktuálne otázky v oblasti vzdelávania, spoluprácu SR s OECD pri riešení projektov vzdelávania, do ktorých je SR zapojená, a ďalšiu spoluprácu organizácie a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Súčasťou diskusie bolo oboznámenie sa s možnosťami a nástrojmi OECD, ktoré sú k dispozícii členom OECD pri riešení otázok politiky vzdelávania, odborného a vysokoškolského vzdelávania, ako aj prediskutovanie výstupov hlavných vzdelávacích programov OECD, akými sú PISA (Programme for International Student Assessment), PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies), AHELO (Assessment of Higher Education Learning Outcomes) alebo TALIS (Teaching and Learning International Survey).

Aj tento rok vydala OECD začiatkom septembra svoju vlajkovú publikáciu „**Pohľad na vzdelávanie 2014**“ (OECD Education at a Glance 2014). V poradí dvadsiata druhá správa analyzuje vzdelávacie systémy 34 členských krajín OECD, ako aj kľúčových partnerov OECD a krajín v procese prístupu k OECD (Argentína, Brazília, Čína, Kolumbia, India, Indonézia, Lotyšsko, Ruská federácia, Saudská Arábia a Južná Afrika). Tohtoročné vydanie prináša informácie získané na základe nových indikátorov merajúcich kritickú úlohu vzdelávania a zručností v zlepšovaní sociálneho pokroku. Tieto indikátory objasňujú spojitosť medzi úrovňou vzdelania a zamestnanosťou, dosiahnutého najvyššieho vzdelania a sociálnou mobilitou. Ďalej sa správa zaoberá verejným a súkromným financovaním školstva a ich vplyvom na ľudí a hospodárstvo, výsledkami terciárneho vzdelávania, výškou študijných poplatkov, veľkosťou tried ako

aj platní učiteľov a počtom vyučovacích hodín. Špeciálna kapitola sa venuje zručnostiam, ktoré sú potrebné pre život. Údaje, ktoré sú uvádzané v správe, boli okrem tradičných zdrojov OECD získané aj z výsledkov medzinárodného prieskumu OECD o zručnostiach dospelých 2012 (2012 Survey of Adult Skills) a Programu OECD pre medzinárodné hodnotenie zručností dospelých (OECD Programme for the International Assessment of Adult Competencies).

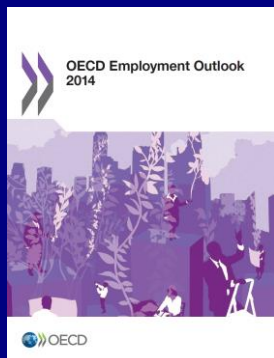
Podľa správy sa vzdelávanie stáva prístupnejšie pre širšie vrstvy obyvateľstva a je stále viac dospelých, ktorí sú čitateľsky gramotní. V súčasnosti v priemere 40% dospelých dosiahlo vyšší stupeň vzdelania ako dosiahli ich rodičia. V tomto smere sú ženy úspešnejšie ako muži, keď dosiahli 40% v porovnaní s 38%. Až 58% mladých dospelých má záujem získať terciárne vzdelanie. Na druhej strane iba 3% mladých dospelých majú záujem získať postgraduálne vzdelanie. Takmer vo všetkých krajinách OECD sú sociálne vedy, ekonómia a právo najpopulárnejšie študijné odbory. Z výsledkov ďalej vyplýva, že predškolské vzdelanie má výrazný vplyv na študijné výsledky. Pätnásťroční študenti, ktorí strávili aspoň jeden rok prípravou v predškolských zariadeniach, dosahujú lepšie študijné výsledky ako ich rovesníci bez takejto prípravy. Dosiahnuté vzdelanie má veľký vplyv na zamestnanosť. V priemere viac ako 80% dospelých, ktorí ukončili terciárne vzdelanie, je zamestnaných, v porovnaní so 60% dospelých, ktorí majú vyššie sekundárne vzdelanie. Napriek tomu vysokoškolsky vzdelaní ľudia nie sú imúnni voči nezamestnanosti. V krajinách OECD bolo v roku 2012 v priemere 5% nezamestnaných dospelých vo veku 25-34 rokov s terciárnym vzdelaním. Pre dospelých bez vyššieho stredoškolského vzdelania vo veku 25-34 sa podiel nezamestnanosti v roku 2012 zvýšil na 19,8% z 13,6% v roku 2008. Tieto údaje potvrdzujú, že doznievajúca kríza najviac postihla mladých ľudí a nízko kvalifikovaných dospelých. Aj v tohtoročnom vydaní Výhľadu vzdelávania 2014, sa OECD zamerala na porovnávanie nákladov na učiteľov. Podľa správy sa v jednotlivých krajinách rôznia. Záleží to od počtu žiakov v triede, koľko hodín strávia študenti v triedach, ako dlho učители vyučujú a aké veľké sú mzdové náklady učiteľov.

Slovensko vychádza z porovnávania nie vždy úspešne. V danom roku v krajinách OECD viac ako polovica dospelých je zapojená do vzdelávacieho procesu. V Dánsku, vo Švédsku a Fínsku dvaja z troch, zatiaľ čo na Slovensku jeden z troch a v Taliansku jeden zo štyroch dospelých študuje. V oblasti financovania školstva patrí Slovensko medzi krajiny, ktoré vydávajú nižšie percento HDP na vzdelávanie. V priemere polovica členských krajín OECD alokovala na vzdelanie viac ako 6% HDP (v roku 2011). Slovenská republika spolu s Maďarskom, Talianskom, Ruskou federáciou a Tureckom alokovala menej ako 5% HDP. Spolu s Brazíliou (0,9%), Maďarskom (1,0%) a Talianskom (1,0%), patrí Slovensko (1,0%) medzi krajiny, ktoré poskytnú na vysokoškolské vzdelávanie výdavky na úrovni 1% HDP.

Viac sa dozviete na www.oecd.org/edu/eag.htm.

Zamestnanosť

OECD vydala už tridsiaty druhý raz svoju vlajkovú publikáciu „*Výhľad zamestnanosti OECD 2014*“ (**OECD Employment Outlook 2014**). Publikácia vyšla v čase dvadsiateho výročia vydania „*Stratégie zamestnanosti OECD*“.

Výhľad monitoruje vývoj pracovných trhov v krajinách OECD a kľúčových partnerských krajinách, identifikuje vhodné politiky na podporu zamestnanosti a zaoberá sa vplyvom krízy na príjmy jednotlivých kategórií pracovnej sily. Ďalej sa správa zaoberá úlohou nadobudnutých zručností pri získavaní zamestnania a **prvýkrát analyzuje a hodnotí kvalitu pracovných miest**, najmä z pohľadu úrovne zárobku, bezpečnosti pracovných miest, ktoré je definovaná ako riziko nezamestnanosti, a z pohľadu kvality pracovného prostredia. Správa ukazuje, že v tejto oblasti sú veľké rozdiely medzi jednotlivými krajinami a rôznymi sociálno-ekonomickými skupinami, pričom mladí a nízko kvalifikovaní pracovníci majú pracovné miesta s nízkou kvalitou. **Celkové riziko nezamestnanosti je najvyššie v Estónsku, Grécku, Írsku a na Slovensku**, teda v krajinách, v ktorých sa výrazne zvýšila miera nezamestnanosti v dôsledku globálnej krízy. Jedna z kapitol výhľadu sa zaoberá tzv. **nepravdivým zamestnaním**, kam sa zaraďujú aj **časovo obmedzené pracovné zmluvy**. Za posledných dvadsaťpäť rokov sa zvýšil počet pracovných pomerov na dobu určitú vo

viacerých krajinách OECD. Správa tiež hlbšie analyzuje úlohu zručností pri nadobúdaní zamestnania. Vychádza z výsledkov vzdelávacieho programu PIAAC, ktoré boli publikované v októbri 2013 v publikácii „Výhľad v oblasti zručností 2013“ (Skills Outlook 2013). Základným poznatkom je, že zručnosti sú dôležité pre zaradenie sa do pracovného trhu. Jednotlivci s nižším stupňom dosiahnutého vzdelania a menšími zručnosťami spracovávať informácie podstupujú väčšie riziko stať sa tzv. NEET, teda jednotlivcami, ktorí nie sú ani v pracovnom pomere, ani nenavštevujú žiadnu vzdelávaciu inštitúciu alebo rekvalifikačné kurzy. **Vzdelanie a zručnosti, akými sú spracovávanie informácií, generické zručnosti a zručnosti, ktoré sa týkajú oblasti vzdelania, majú priamy vplyv na výšku hodinového zárobku.**

Vonkajšie vzťahy OECD

Globálne vzťahy OECD

Generálny tajomník OECD Angel Gurría a minister hospodárskeho rozvoja a obchodu Ukrajiny Anatoly Maksjuta podpísali 7. októbra 2014 v sídle OECD v Paríži **Memorandum o porozumení. OECD spolupracuje intenzívne s Ukrajinou už vyše 20 rokov. Memorandum vytvára inštitucionálny rámec pre prehĺbenie doterajšej spolupráce a zameriava sa na jej najdôležitejšie oblasti**

reflektujúc reformné úsilie a potreby Ukrajiny v boji proti korupcii, pri zlepšovaní daňového systému, podpore konkurencieschopnosti, nastavovaní regulačných opatrení či postavení štátnych podnikov a koherentnosti štatistických databáz. **Realizácia väčšiny predpokladaných aktivít bude závisieť od ochoty donorov (EÚ, členské štáty OECD) zabezpečiť ich financovanie dobrovoľnými príspevkami.**

Slovensko je pripravené aktívne prispievať k rozvoju tejto spolupráce pri prehĺbovaní kontaktov na expertnej úrovni v oblastiach prioritného záujmu, výmene skúseností a v napomáhaní preberania štandardov a odporúčaní OECD. Koordinačný výbor pre pôsobenie SR v OECD schválil v apríli 2014 poskytnutie dobrovoľného príspevku vo výške 8000 eur na podporu reforiem a rozvoja súkromného sektora so zameraním na malé a stredné podniky vo Východnej Európe a na Južnom Kaukaze.

OECD spolupracuje s Ukrajinou od 90. rokov minulého storočia vo viacerých oblastiach: v poľnohospodárstve, oceliarstve, územnom rozvoji, investíciách, konkurencieschopnosti, fiškálnych politikách, hospodárskej súťaži, verejnej správe, malom a strednom podnikaní, zdaňovaní a v boji proti korupcii. Ukrajina je pridruženým členom vo Výbore OECD pre oceľ a participuje na činnosti Výboru pre verejnú správu, Výboru pre hospodársku súťaž a ich pracovných skupinách, ako aj Pracovnej skupiny pre malé a stredné podnikanie. Okrem toho sa Ukrajina podieľa na Protikorupčnej sieti pre východnú Európu a Strednú Áziu (ACN). Je členom Medzinárodného dopravného fóra (ITF) či Globálneho fóra pre transparentnosť a výmenu informácií pre daňové účely. Memorandum bolo uzavreté na obdobie dvoch rokov s možnosťou jeho predĺženia po vzájomnej dohode.

Memorandum o porozumení identifikuje tieto najdôležitejšie oblasti spolupráce, pritom sa bezprostredne netýka už doterajších oblastí a projektov:

- Boj proti korupcii,
- verejná správa a administratíva,
- regulácia vybraných hospodárskych odvetví,
- súťaž, investície, malé a stredné podniky a ďalšie oblasti súvisiace s podnikaním,
- podpora a posilňovanie konkurencieschopnosti, vrátane poľnohospodárstva a environmentálne udržateľného hospodárstva,
- správa a riadenie štátnych podnikov,
- mobilizácia domácich zdrojov, vrátane výberu daní,
- zber, spracovanie a šírenie štatistík.

Formy spolupráce:

- Výskumné projekty, akcie a semináre organizované vládou Ukrajiny,

- hodnotenia politiky a tvorba odporúčaní,
- prístup Ukrajiny k právnym nástrojom a odporúčaniam OECD,
- účasť Ukrajiny na činnosti príslušných orgánov OECD v súlade s platnými pravidlami a postupmi OECD,
- výmena informácií a štatistických údajov.

Prehľad prebiehajúcich projektov na národnej a regionálnej úrovni:

1. Stratégia konkurencieschopnosti pre Ukrajinu (2009-2015)

Tento projekt si kladie za cieľ zlepšiť rámec investičnej politiky a zvýšiť prílev zahraničných investícií do troch kľúčových sektorov hospodárstva (agropodnikania, obnoviteľných zdrojov energie a priemyselnej výroby). OECD vypracovala analýzy a odporúčania ako účinne realizovať potrebné reformy v týchto odvetviach. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou a Švédskom.

2. Vytvorenie Kreditnej a záručnej schémy pre malé a stredné podniky v agrárnom sektore (2013-2015)

Cieľom projektu je zlepšenie prístupu k financiám pre malé a stredné poľnohospodárske podniky (100-2000 ha). Prebiehajú práce na štúdiu uskutočniteľnosti a právnom posúdení v štyroch pilotných regiónoch. Projekt je financovaný Švédskom.

3. Stratégia riadenia verejných financií

V roku 2013 OECD spolupracovalo s ukrajinským Ministerstvom financií na tvorbe stratégie riadenia verejných financií. Po jej schválení v októbri 2013 sa OECD zameriava na vypracovanie systému monitoringu jej implementácie. Projekt je realizovaný v rámci mechanizmu SIGMA.

1. SME Policy Index pre východné partnerské krajiny (2012-2015)

Cieľom programu je analyzovať efektivitu politiky malých a stredných podnikov v šiestich krajinách východnej Európy, vrátane Ukrajiny. V roku 2014 začala OECD aktualizovaný cyklus hodnotenia spoločne s Európskou komisiou, Európskou bankou pre obnovu a rozvoj a Európskou nadáciou pre odborné vzdelávanie.

2. Istanbulský antikorupčný akčný plán (2013-2015)

Ukrajina bola naposledy hodnotená v roku 2010. Ďalšie hodnotenie sa malo realizovať v roku 2014, ale bolo odložené. Ukrajina sa tiež podieľa na aktivitách v rámci Antikorupčnej siete pre východnú Európu a Strednú Áziu (ACN), ktorá je financovaná USA, Veľkou Britániou, Švajčiarskom a Lichtenštajnskom.

3. EaP Green

Cieľom programu je vytvorenie integrovaného rámca pre podporu prechodu na zelenú ekonomiku, zlepšovanie prístupu k finančným zdrojom a podpora rozvoja kapacít. Program je realizovaný OECD, EHK OSN, UNEP a UNIDO a plne financovaný Európskou úniou.

Predsedníctvo SR vo V4

Predsedníctvo Slovenskej republiky vo V4 sme v OECD naštartovali pracovným obedom, ktorý hostila veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD 6. októbra (z dôvodu výmeny veľvyslancov Poľska a Maďarska). Prediskutovanými témami boli

aktuálne otázky spolupráce vo formáte V4 na pôde OECD, a to: 1) prezentácia priorít predsedníctva SR vo V4, 2) možnosti intenzívnejšej spolupráce a koordinácie v jednotlivých sektorových politikách spoločného záujmu (v spolupráci s EÚ), zabezpečením účasti predstaviteľov OECD na konferenciách organizovaných pod záštitou slovenského predsedníctva (napríklad konferencia „Rozvoj a demokracia“ 15. októbra 2014 v Bratislave a energetická konferencia 23. – 25. novembra v Bratislave za účasti výkonnej riaditeľky Medzinárodnej energetickej agentúry a ďalšie), 3) účasť a zabezpečenie *Týždňa Eurázie v OECD* (24. – 27. novembra 2014) a potvrdenie angažovanosti krajín V4 v regionálnom programe OECD, 4) angažovanosť krajín V4 v dialógu OECD – Ukrajina, ponukou transferu integračných a transformačných skúseností v reformnom programe Ukrajiny a 5) práca V4 vo formáte V4+ na pôde OECD.

Vo formáte stálych predstaviteľov krajín **V4 + Slovinska a Rakúska** veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD Ingrid Brocková hostila 21. októbra 2014 pracovný obed s Timurom Ejvazovom, radcom Zastupiteľského úradu Ruskej federácie v Paríži, ktorý je zodpovedný za dialóg s OECD. Zámerom diskusie boli **aktuálne otázky dialógu OECD s Ruskou federáciou** po tom, čo bol prístupový proces Ruska do OECD pozastavený v marci tohto roka. V dialógu s Ruskou federáciou boli v septembri prijaté opatrenia k účasti predstaviteľov Ruska na aktivitách OECD. Veľvyslanci s predstaviteľom Ruska prediskutovali: 1) postoj administratívy Ruskej federácie k pozastaveniu prístupového procesu, 2) účasť predstaviteľov Ruska na zasadnutiach OECD (napríklad zasadnutie Globálnej strategickej skupiny v Paríži 25. – 26. novembra 2014) a iných podujatiach nad rámec zasadnutí technických výborov, 3) dynamiku vzťahov a postojov v rámci Skupín G20 a G8 vo vzťahu k Ruskej federácii (angažovanosť OECD v G20 je vysoká) a 4) aktuálnu politickú a ekonomickú situáciu v Ruskej federácii (dopad sankcií).

Iné aktivity OECD

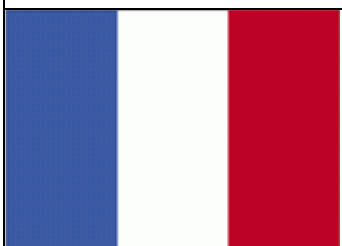

Prezident Českej republiky Miloš Zeman vystúpil 10. septembra 2014 na **zasadnutí Rady OECD**. Český prezident konštatoval, že ČR sa stala členom OECD pred takmer 20 rokmi (1995). Keďže ide o dosť dlhé obdobie, členstvo sa dá už hodnotiť objektívne. Vzájomná spolupráca je prínosná pre obe strany. Ako povedal: „*V súčasnosti prežívame ekonomickú krízu, ale jej skutočné príčiny dôkladne nepoznáme. Nikto ich nedokázal predpovedať, podobne ako nedokážeme predpovedať ani priebeh oživenia. OECD disponuje objektívnymi štatistickými údajmi, ktoré je možné analyzovať.*“ Miloš Zeman podčiarkol, že

jeho hodnotenie je subjektívne. Uviedol, že jedným z receptov môže byť výrok, na ktorom sa paradoxne zhodli Lenin a Tony Blair: „*Učiť sa, učiť sa, učiť sa.*“ Za ďalší dôležitý nástroj označil **zvýšenie investícií**. Ilustroval to porovnaním výšky investícií v Európe a Číne. Západná civilizácia je nastavená hedonisticky a orientuje sa na spotrebu. Preto aj mnohí ekonómovia vidia návod na naštartovanie ekonomiky vo zvyšovaní spotreby („*jedzte veľa jablká*“). My však v súčasnosti oveľa viac potrebujeme „*sadiť jablone*“, uviedol český prezident. Miloš Zeman potvrdil, že **je stúpencom čo najskoršieho zavedenia eura v ČR**, ktorá v súčasnosti už spĺňa tri maastrichtské kritériá. Najväčším oponentom podľa neho zostáva Česká národná banka, ktorá sa obáva straty doterajších kompetencií. **Za reálny termín vstupu ČR do eurozóny považuje rok 2020.** Aj väčšina českej spoločnosti je podľa prieskumov proti zavedeniu eura, čo on osobne vysvetľuje „*strachom z neznámeho*“. Prijatie eura by bolo podľa Miloša Zemana prospešné pre českú ekonomiku. „*Keď pred 15 rokmi Georges Soros takmer zničil britskú libru, čo by sa stalo s českou korunou, keby sa stala obeťou útokov špekulantov?*“ Výhoda eura je aj v tom, že ide o natoľko silnú menu, že je schopná podobným útokom odolať. Až tri štvrtiny exportérov sú za euro a príklad SR slúži ako podporný argument. Na začiatku transformácie bola ČR zavalená rôznymi radami a odporúčaniami – rýchla privatizácia, trh vyrieši všetko, žiadne regulácie nie sú potrebné atď. Mnohé tieto odporúčania viedli ku kríze. Český prezident zdôraznil, že ak by mal dať na základe českých skúseností nejakú radu krajinám, napríklad na európskej periférii, ktoré prechádzajú reformami, tak by im odporúčal, aby o všetkom pochybovali. **České reformy boli úspešné aj preto, lebo Česi sú najskeptickejší národ na svete.** Za hlavný faktor investičnej atraktivity Česka Miloš Zeman označil **štruktúru českého stredného školstva a silnú priemyselnú tradíciu**. Stredoeurópske krajiny sa predbiehajú v lákaní investícií poskytovaním daňových prázdnin, dotáciami či rôznymi úľavami, ale výhodou ČR sú práve spomenuté oblasti. České školstvo dokáže pre pracovný trh zabezpečiť nielen inžinierov, ale predovšetkým kvalifikovaných technikov.

Všetky foto: OECD

Na pôde OECD sa 17. októbra 2014 uskutočnilo 3. výročné **stretnutie francúzskeho prezidenta Françoisu Hollanda s predstaviteľmi medzinárodných ekonomických organizácií**. Prezident sprevádzaný štyrmi ministrami rokoval s Christine Lagardovou z Medzinárodného menového fondu, s Jimom Yongom Kimom zo Svetovej banky, s Robertom Azevedom zo Svetovej obchodnej organizácie, s Guyom Ryderom z Medzinárodnej organizácie práce a Angelom Gurríom z OECD. Stretnutie bolo zamerané na diskusiu o súčasnej ekonomickej

situácii a výhľade vývoja svetovej ekonomiky, ekonomiky eurozóny a francúzskej ekonomiky. OECD povzbudila Francúzsko v ďalšej realizácii štrukturálnych reforiem s cieľom posilniť ekonomický rast, podporiť zamestnanosť a zvýšiť konkurencieschopnosť Francúzska. OECD taktiež vyčíslila dopad prebiehajúcich a plánovaných reforiem v krajine. Podľa generálneho tajomníka OECD: „*Konkurencieschopnosť Francúzska nie je taká, na akú sme boli zvyknutí a štrukturálne reformy sú nevyhnutné na zvýšenie potenciálneho rastu. V prípade, že budú úspešne ukončené, by mohli zvýšiť potenciálny rast Francúzska o jednu štvrtinu za päť rokov a o jednu tretinu v horizonte desať rokov.*“ Francúzsky prezident za najbližšie výzvy pre vládu označil zvýšenie konkurencieschopnosti, zníženie deficitu verejných financií a implementáciu štrukturálnych reforiem predovšetkým s cieľom navýšenia zamestnanosti.

Všetky foto: OECD

Foto: OECD

Vo Viedni sa na pozvanie vedúceho úradu Spolkového kancelára M. Matzka konalo 8. – 10. októbra 2014 pravidelné **stretnutie vysokých predstaviteľov úradov vlád** (Senior Officials from Centres of Government) členských štátov OECD a partnerských krajín. Podujatie sa nieslo v znamení hesla: „*Vízia, líderstvo, inovácie pre zvýšenie výkonnosti verejných politik*“. Jeho účastníci prerokovali viaceré strategické témy predovšetkým v kontexte poklesu dôvery vo vládne inštitúcie v dôsledku hospodárskej krízy. Podľa prieskumu OECD iba málo krajín pristupuje systematicky k definovaniu strategických vízií pre potenciálne krízy a rizikové situácie. Nevyhnutnosťou je aj prehĺbenie medzirezortnej koordinácie, zapájanie mimovládnych subjektov a efektívna komunikácia smerom k verejnosti. Štátna a verejná správa by mali účinne zavádzať aj nové technológie na zlepšenie vlastnej výkonnosti a kvality služieb poskytovaných občanom. Úrad vlády SR na podujatí zastupovala **vedúca služobného úradu Tatiana Janečková**.

Bližšie informácie o činnosti siete je možné nájsť na: www.oecd.org/gov/cog.htm.

V októbri sa uskutočnilo aj výročné zasadnutie **Globálnej parlamentnej siete OECD** (OECD Global Parliamentary Network), ktorá je platformou pre rozvoj dialógu medzi OECD a predstaviteľmi národných legislatívnych orgánov. **Slovensko** bolo na zasadnutí reprezentované vedúcim Stálej delegácie NR SR v OECD poslancom **Jozefom Kollárom**. Tohtoročné zasadnutie sa venovalo diskusií o priebežnom výhľade vývoja svetovej ekonomiky a jeho rizikách. Účastníci sa tiež mohli oboznámiť so závermi najnovších publikácií OECD v oblasti vzdelávania a zamestnanosti. Pozornosť sústredili aj na implikácie globálnych hodnotových reťazcov pre formovanie hospodárskej politiky či opatrenia v medzinárodnej spolupráci v boji proti daňovým únikom.

Bližšie informácie o parlamentnej spolupráci OECD je možné nájsť na: www.oecd.org/parliamentarians.

Účasť SR na aktivitách OECD

Na **charitatívnej aukcii obrazov a umeleckých predmetov**, ktorá sa konala v sídle OECD v Paríži 16. septembra 2014, bol **vydražený obraz slovenského umelca Miloša Bođu „Srdce a srdce“** zo série „*Juxtapozície*“. Aukcia sa v OECD konala vôbec po prvýkrát. Jej cieľom bolo podporiť „**Skupinu OECD pre boj proti hladu**“ pri príležitosti **50. výročia jej založenia**. Aukciu 54 umeleckých diel, ktoré boli darované v prevažnej väčšine členskými štátmi, viedol generálny tajomník OECD Angel Gurría.

„**Skupina OECD pre boj proti hladu**“ pomáha v rozvojových krajinách ľuďom v núdzi s cieľom zabezpečiť im lepšie životné podmienky. Financuje prevažne malé projekty lokálneho charakteru v oblastiach vzdelávania, predovšetkým likvidácie negramotnosti, ďalej zdravia, výživy, prístupu k vode a hygiene.

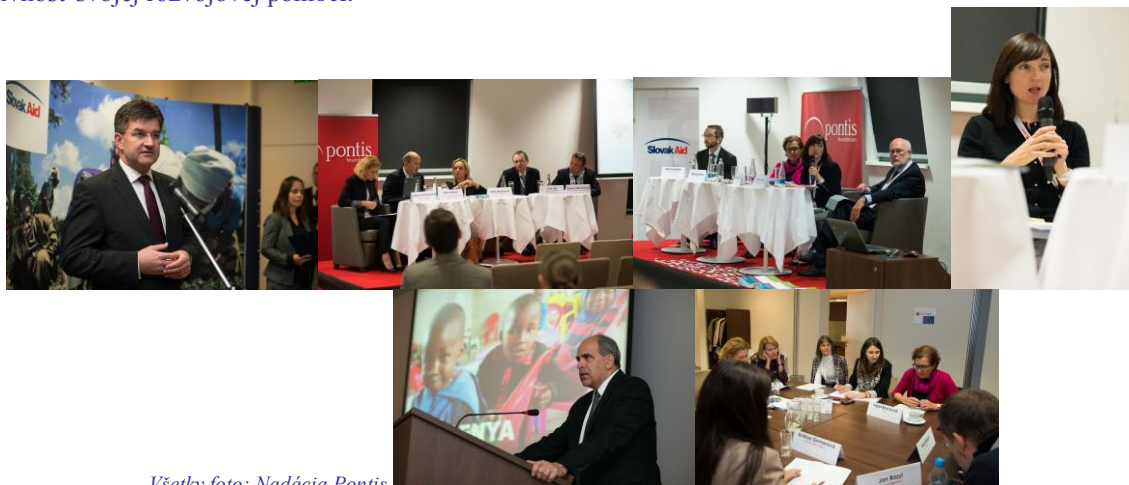
Všetky foto: Stála misia

Miloš Boďa sa narodil v roku 1953 v Bratislave. Vyštudoval na Akadémii výtvarného umenia v Petrohrade. Od roku 1981 sa venuje kresbe, maľbe a plastike prevažne technológiou liateho polyesteru, ale aj tvorbe multimediálnych programov. Sériu „*Juxtapozície*“ sa zameriava na komparáciu a analýzu vzťahu medzi symbolmi a realitou.

Katalóg z aukcie si je možné pozrieť na www.oecd.org/general/50-whg.htm.

Účasť OECD na aktivitách v SR

V Bratislave sa 15. októbra 2014 uskutočnila konferencia „*Rozvoj a demokracia*“. Podtitulom konferencie boli „*Rozvojové ekosystémy vo V4: Príležitosti na spoluprácu mimovládnych organizácií a firiem po 2015*“. Ďalšou témou, ktorá rezonovala v diskusiách a paneloch tohtoročnej konferencie, bola **rozvojová agenda po roku 2015** a diskusia o **cieľoch trvalo udržateľného rozvoja a ďalších fázach procesu prípravy na samit 2015**. Aj v tejto oblasti Slovensko zohráva aktívnu úlohu ako člen Medzivládneho výboru expertov Organizácie spojených národov pre financovanie trvalo udržateľného rozvoja. Na konferencii reprezentovala OECD Ida McDonellová z divízie prehľadov a hodnotenia Direktoriátu pre rozvojovú spoluprácu. Vystúpila v plenárnom zasadnutí na tému „*Udržateľné rozvojové ciele: Od kvantity k rovnosti a kvalite*“. Vo svojom vystúpení sa zamerala na zdôraznenie dôležitosťi prepojenia a spolupráce občianskej spoločnosti s vládou pri budovaní inkluzívnych a udržateľných spoločností, ako aj na dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú občianske spoločnosti v rozvoji partnerských krajín a zvýraznenie tohto uznania a úlohy v záverečnom dokumente z Busanu o efektívnosti rozvojovej pomoci. Panel moderovala stála predstaviteľka a veľvyslankyňa SR pri OECD Ingrid Brocková. Okrem toho vystúpila aj v plenárnom zasadnutí na tému „*Politika koherencie pre rozvoj – nové výzvy pre krajiny V4*“. Ingrid Brocková sa zamerala na prezentáciu možností, nástrojov a odporúčaní, ktoré OECD ponúka v oblasti aplikovania politiky koherencie pre rozvoj a ktoré môže využiť krajiny V4 s cieľom zvýšiť účinnosť a efektívnosť svojej rozvojovej pomoci.

Všetky foto: Nadácia Pontis

OECD bola zastúpená na konferencii „*Visions for Slovakia – 2015 and beyond*“ v Bratislave. Novo vymenovaný zástupca generálneho tajomníka OECD Stefan Kapferer bol hlavným rečníkom na konferencii Americkej obchodnej komory a časopisu Forbes, ktorá sa konala 21. októbra 2014. V poradí už tretí ročník tejto konferencie opätovne vytvoril platformu pre predstaviteľov podnikateľskej komunity, vládnej sféry, ako aj medzinárodných

aktérov z EÚ a USA na diskusiu o smerovaní Slovenska. Stefan Kapferer vystúpil v paneli venovanom **ekonomickej a fiškálnej stratégii v regionálnom a globálnom kontexte**. Na konferencii, o.i., vystúpili aj vysokí predstavitelia ministerstiev financií V4, SR bola zastúpená štátnym tajomníkom Vazilom Hudákom. Viac je možné dočítať na www.amcham.sk.

Všetky foto: AmCham

Iné aktivity SR v OECD

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre konzultovala v sídle OECD v Paríži 9. – 10. septembra 2014 možnosti vzájomnej spolupráce. Univerzita bola reprezentovaná prodekanou pre zahraničné vzťahy a prácu s verejnosťou Fakulty ekonomiky a manažmentu Zuzanou Kapsdorferovou a Máriou Kadlečíkovou, bývalou podpredsedníčkou vlády SR a dlhoročnou zástupkyňou SR v Organizácii pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) v Ríme a Budapešti. Konzultácie boli prioritne zamerané na oblasti poľnohospodárstva, vzdelávania a rozvojovej pomoci. Zástupkyne univerzity sa oboznámili s jedinečným programom OECD určeným na podporu agrárnej vedy a výskumu (CRP), prediskutovali trendy spoločného strednodobého poľnohospodárskeho výhľadu OECD a FAO, dlhodobé scenáre pre agropotravinársky sektor, otázky potravinovej bezpečnosti, ako aj výzvu, ktorú pre agrosektor v týchto týždňoch predstavujú obojstranné sankcie Ruskej federácie a EÚ. V sektore vzdelávania sa zamerali na hlavné výstupy OECD pre terciárne vzdelávanie, trendy vo vysokoškolskom vzdelávaní, inovácie v procese vzdelávania a vzrastajúcu úlohu terciárneho vzdelávania a inovácií vo výskume a vývoji. Ďalšími oblasťami, ktoré prediskutovali, boli rodová rovnosť vo vzdelávaní, zamestnanosti a podnikaní v krajinách OECD, ako aj rodová rovnosť z pohľadu rozvojovej spolupráce.

Všetky foto: Stála misia

Predstavujeme Vám

OECD má dvoch **nových zástupcov generálneho tajomníka**. Bývalá fínska premiérka **Mari Kiviniemi** nastúpila na post zástupkyne generálneho tajomníka OECD namiesto Piera Carla Padoana, ktorý sa vo februári 2014 stal ministrom financií Talianska. Za Yvesa Leterma, ktorý sa v júni tohto roka stal generálnym tajomníkom štokholmského medzinárodného inštitútu pre demokraciu, bol za zástupcu Angela Gurríu menovaný Nemeč **Stefan Kapferer**.

Mari Kiviniemi bola fínskou predsedníčkou vlády v rokoch 2010 – 2011. V predchádzajúcom období pôsobila vo funkciách ministerky pre verejnú správu, obchod a európske záležitosti. Od roku 1995 bola členkou fínskeho parlamentu. **Stefan Kapferer** prišiel do OECD z pozície štátneho tajomníka na federálnom ministerstve pre ekonomické

záležitosti a energetiku, v predchádzajúcej kariére pôsobil ako štátny tajomník federálnych ministerstiev hospodárstva a technológií a zdravotníctva.

Úlohou oboch nových zástupcov bude poskytovať podporu generálnemu tajomníkovi OECD v jeho strategickom ciele zvýšiť vplyv a relevantnosť práce organizácie, posilniť spoluprácu s rozvíjajúcimi sa ekonomikami, ako aj prispieť k výzvam verejných politík so zameraním na inkluzívny rast, pracovné miesta, rovnosť a dôveru.

Mari Kiviniemiová

Stefan Kapferer

Catherine L. Mannová

Všetky foto: OECD

Na pozíciu **hlavného ekonóma** OECD menovala začiatkom septembra **Američanku Catherine L. Mannová**. V histórii organizácie ide o druhú ženu na tomto dôležitom poste. Podľa slov generálneho tajomníka OECD: „Jej expertíza prierezovo naprieč viacerými sektormi je prínosom pre organizáciu, predovšetkým z pohľadu multidimenzionálneho zamerania OECD a synergií medzi existujúcimi politikami. Jej menovanie je kľúčové v období pretrvávajúcich dopadov krízy, keď je potrebné hľadať nové zdroje ekonomického rastu na ďalšie roky.“ Catherine Mannová je absolventkou doktorandského štúdia v oblasti ekonomických vied na Massachusettskom inštitúte technológií, bakalársky titul získala na Harvardskej univerzite. Má bohatú kariéru vo verejnom sektore a v akademickej sfére, pôsobila v poradnom orgáne pre ekonomickú oblasť prezidenta Spojených štátov amerických a vo Svetovej banke. Pozícia hlavného ekonóma bola neobsadená od februára 2014, keď sa Pier Carlo Padoan stal ministrom hospodárstva a financií Talianska. Hlavná ekonómka na svoj post v OECD nastúpila v októbri.

Foto: Gabriel Machlica

Do OECD nastúpil ďalší Slovak. **Gabriel Machlica** z Inštitútu finančnej politiky Ministerstva financií SR sa od septembra stal súčasťou tímu Ekonomického direktoriátu OECD. Nejde pritom o jeho prvú skúsenosť s OECD, keďže tu už pobudol na krátkodobom pobyte, počas ktorého sa podieľal na spracovaní „*Ekonomického hodnotenia SR*“.

Viete, že...

- ... pevné širokopásmové pripojenie v krajinách OECD stúplo k decembru 2013 na 339 miliónov z 332,6 milióna v júni 2013? Priemerná penetrácia dosiahla 27%. Švajčiarsko, Holandsko a Dánsko zostali lídrami so 44,9%, 40,4% a 40,0%. Podľa OECD bezdrôtové širokopásmové pripojenie vzrástlo v krajinách OECD na 72,4%. Bezdrôtové širokopásmové pripojenie sa v 34 krajinách zvýšilo oproti predchádzajúcemu roku o 14,6% (9102 miliónov) vďaka pokračujúcemu silnému dopytu po smartfónoch a tabletoch. Sedem krajín (Fínsko, Austrália, Japonsko, Švédsko, Dánsko, Južná Kórea a USA) sa podľa OECD nachádza už nad prahom penetrácie 100%. Predstavuje to viac ako jedno bezdrôtové širokopásmové pripojenie na osobu, zvyčajne preto, že spotrebiteľia majú viac ako jedno mobilné zariadenie, ktoré môže ísť on-line.
- ... v krajinách OECD sa so zvyšujúcim sa vekom nadmerná kvalifikácia znižuje, zatiaľ čo rastie nezosúladenie kvalifikácie (mismatch) medzi dosiahnutým vzdelaním a zastávaným pracovným miestom? 38% mladých ľudí, ktorí nemajú to správne vzdelanie, má vyššiu kvalifikáciu ako je požadované na dané pracovné miesto, zatiaľ čo nadmernú kvalifikáciu má iba 22% starších pracovníkov.
- ... takmer 30% priamych zahraničných investícií pochádza z rozvojových krajín?
- ... sa znižuje objem poskytovanej pomoci najmenej rozvinutým krajinám a krehkým krajinám so stredným príjmami, zatiaľ čo objem rozvojovej pomoci rastie pre ostatné krajiny so strednými príjmami?

- ... Čína doteraz poskytla rozvojovú pomoc (vrátane grantov a zvýhodnených pôžičiek) vo výške 41,08 miliárd amerických dolárov?
- ... v priemere sa v krajinách OECD poľnohospodárstvo podieľa na tvorbe hrubého domáceho produktu približne 2,6%-ami a 5% na celkovej zamestnanosti?
- ... nárast produktivity pracovnej sily v poľnohospodárstve bol v SR jedným z najvyšších za obdobie rokov 1990 – 2010 spomedzi 29 členských krajín OECD? S nárastom nad 6% sú pred SR len Južná Kórea (približne rovnako) a Slovinsko (nad 10%).
- ... podiel poľnohospodárstva SR na celkových emisiách skleníkových plynov je jedným z najnižších v krajinách OECD? Za obdobie rokov 2008 – 2010 predstavoval podiel SR približne 7%, pričom priemer OECD je 8%.
- ... poľnohospodárstvo využíva v globálnom meradle približne 70% vodných zdrojov (v priestore OECD je to 45%), pričom ak nepríde k zavedeniu nových politík, môže dôjsť do roku 2050 k ďalšiemu zvýšeniu dopytu po vode v poľnohospodárstve o 30%?

Zdroj: OECD a podriadené organizácie

Rozhovor so...

Štátnym tajomníkom Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Františkom Palkom

Foto: ITF

SR je členom Medzinárodného dopravného fóra (ITF), organizácie v systéme OECD, ktoré vzniklo transformáciou Európskej konferencie ministrov dopravy (CEMT). Čo považujete za hlavné výhody nášho členstva v ITF?

Medzinárodné dopravné fórum (ITF) vzniklo z Európskej konferencie ministrov dopravy (CEMT) na prelome rokov 2006 – 2007, keď sa ministri dopravy rozhodli pozvať nových členov aj z mimoeurópskych krajín s cieľom riešiť dopravné problémy na globálnej úrovni pre všetky druhy dopravy a vytvoriť tak platformu pre široký politický dialóg. Za hlavnú výhodu nášho členstva v ITF považujem, že môžeme byť súčasťou medzinárodnej organizácie, ktorá sa opiera o ekonomický výskum, zber štatistických údajov a analýzu dopravných politík členských štátov. Jej podstata založená na dôkladných poznatkoch o sociálnych a technických otázkach je významným zdrojom pre tvorcov dopravnej politiky. Výskumníci ITF poskytujú objektívne analýzy najvyššej kvality. Poprední vedci, zástupcovia regulačných orgánov a vládni ekonómovia sa pravidelne zúčastňujú debát pri okrúhlych stoloch o kritických otázkach dopravnej politiky. Výskumné centrum ITF tiež udržiava celý rad štatistík a ukazovateľov v oblasti dopravy, ako aj špecializované databázy. Veľmi oceňujem, že sa môžeme podieľať na tvorbe dopravnej politiky a vymieňať si skúsenosti s ďalšími 53 členskými krajinami v oblasti dopravy a spoločne tak prispievať k hospodárskemu rastu, ochrane životného prostredia, sociálnej integrite a ochrane ľudského života a blahobytu.

ITF spravuje aj systém mnohostranných licencií pre medzinárodnú cestnú prepravu tovaru na európskom kontinente. Aký význam majú tieto licencie pre SR?

Účasť Slovenskej republiky na fungovaní celoeurópskeho systému licencií CEMT považujem za veľmi významnú. Multilaterálny kontingent licencií CEMT bol zavedený 1. januára 1974. Rada ministrov dopravy ho považovala za praktický krok smerom k postupnej liberalizácii cestnej nákladnej dopravy, ktorú bolo možné dosiahnuť iba v spojení s harmonizáciou podmienok súťaže medzi cestnými dopravcami z rozličných krajín, ako aj medzi jednotlivými druhmi dopravy. Licencia CEMT oprávňuje príslušného slovenského dopravcu uskutočňovať prepravu tovaru medzi miestami nakládky a vykládky ležiacimi na území rôznych členských štátov CEMT. Takisto ho oprávňuje uskutočňovať tranzitné prepravy cez územia členských štátov CEMT. V súčasnosti licencie využíva asi 250 slovenských dopravcov s 850 vozidlami, ktorí vykonávajú prepravy najmä zo štátov EÚ do Ruska, Bieloruska, na Ukrajinu, do Turecka a balkánskych štátov.

<p>Ministri dopravy ITF zasadajú raz ročne v Lipsku. Osobne ste sa na tomto zasadnutí niekoľkokrát zúčastnili. ITF vyvíja snahu, aby ministerské zasadnutie v Lipsku bolo „Davosom pre sektor dopravy“. Myslíte si, že sa tieto ambície darí naplniť?</p>	<p>Doprava je jedným z kľúčových faktorov vývoja v každej modernej spoločnosti. Keďže Slovenská republika je v procese rozširovania vysoko kvalitného dopravného systému, existuje veľa tém, ktoré sú pre nás zaujímavé, a oceňujem túto príležitosť o nich hovoriť a vzájomne zdieľať skúsenosti. Slovenská republika oceňuje výročné samity ITF, na ktorých sa pravidelne zúčastňujeme a prispievame tak politickým dialógom v ministerských diskusných paneloch alebo neformálnych stretnutiach počas samitu. ITF poskytuje škálu príležitostí pre ministrov stretnúť sa na jednom mieste. Túto možnosť oceňujem najmä vzhľadom na efektívne plánovanie rozpočtu ministerstva. Samit je pre Slovenskú republiku veľkým prínosom, môžeme sa na ňom stretnúť, diskutovať a rokovať s delegáciami z celého sveta, rovnako ako aj s vedúcimi predstaviteľmi priemyslu, výskumnými pracovníkmi a predstaviteľmi rôznych medzinárodných organizácií.</p>
<p>Považujete výstupy zo zasadnutí a výročných samitov ITF za prínosné pre MDVRR SR?</p>	<p>Dopravná politika ako sektorová politika je zásadná pre rozvoj Slovenskej republiky. Výstupy zo zasadnutí ITF a z politických diskusií počas samitov ITF boli v Slovenskej republike použité na spracovanie niekoľkých strategických materiálov, ktoré boli následne schválené vládou SR, ako napríklad Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020 (uznesenie vlády SR č. 158/2010) a Rozvoj verejnej osobnej dopravy pred dopravou individuálnou (uznesenie vlády SR č. 675/2008). Tieto materiály sa zameriavajú na udržateľný rozvoj, zvýšenie energetickej efektívnosti a úspory energie a na začlenenie cieľov týkajúcich sa klimatických zmien do dopravnej a energetickej politiky.</p>
<p>Jednou z voliteľných kapítol tohtoročného Ekonomického hodnotenia SR v OECD bola oblasť regionálne vyváženého hospodárskeho rastu v SR. Prečo sú podľa Vášho názoru rozdiely v ekonomickej výkonnosti regiónov Slovenska tak markantné? Podľa správy patria dokonca k najvyšším spomedzi členských krajín OECD.</p>	<p>Rozdiely v ekonomickej výkonnosti slovenských regiónov sú v porovnaní s Bratislavou a jej zázemím naozaj markantné. Bratislavský kraj je na čele takmer vo všetkých relevantných sociálno-ekonomických ukazovateľoch. Vyplýva to zo skutočnosti, že Bratislava, podobne ako iné hlavné mestá, má oveľa vyššiu ekonomickú výkonnosť ako ostatné regióny. Koncentruje sa tu silný finančný a hospodársky potenciál, zahraničné investície, vysoko rozvinuté služby, veda a výskum a pod. Ekonomická výkonnosť ostatných regiónov utrpela najmä počas transformácie z centrálne riadenej ekonomiky na trhové hospodárstvo, keď sa podniky nedokázali so svojimi produktmi presadiť v nových, konkurenčných podmienkach. V neposlednom rade sú dôvodom rozdielov aj negatívne dôsledky hospodárskej krízy, z ktorých sa regióny spamätávajú oveľa pomalšie ako Bratislava. Výraznou konkurenčnou výhodou Bratislavy je taktiež výhodná geografická poloha s veľmi dobrou dopravnou dostupnosťou do troch susedných krajín. Práve dopravná dostupnosť je pre potenciálnych investorov, popri pracovnoprávnej legislatíve a daňovo-odvodových podmienkach, najvýznamnejším faktorom pri rozhodovaní o umiestnení prevádzky.</p>
<p>Aké opatrenia plánuje MDVRR SR na zníženie rozdielov v ekonomickej výkonnosti regiónov Slovenska?</p>	<p>V záujme riešenia negatívnej situácie súvisiacej so zaostávaním východoslovenského regiónu v hospodárskom a sociálnom rozvoji, MDVRR SR s finančnou podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR začalo v roku 2014 realizovať v spolupráci s expertmi OECD projekt „šitý na mieru regiónu“ zameraný na skvalitnenie prípravy a realizácie verejných a verejno-súkromných investícií na území Prešovského a Košického kraja. Projekt s názvom „Podpora regionálneho rozvoja a konkurencieschopnosti východoslovenského regiónu“ má v súčasnosti prvé výstupy v podobe návrhu opatrení pre Slovensko, ktoré sú rozpracované v 12 princípoch inšpirovaných OECD na konkrétne podmienky východného Slovenska. Projekt je návodom na riešenie nedostatkov v kvalite správy hodnôt východoslovenského regiónu a tým v konečnom dôsledku programovým a systémovým prostriedkom na znižovanie medziregionálnych rozdielov. Predmetný projekt v podobe prípadovej štúdie bude k dispozícii v prvej polovici roka 2015.</p>

Dávame do pozornosti

Zmena webovej stránky Stálej misie

Webovú stránku našej stálej misie nájdete ponovom na www.mzv.sk/oecdparis alebo www.mzv.sk/oecdpariz.

Program OECD pre mladých odborníkov

OECD zverejnila začiatkom októbra výzvu v rámci „Programu pre mladých odborníkov“ (**Young Professionals Programme**). Na rok 2015 organizácia otvára 19 pozícií pre mladých nádejných odborníkov zo svojich členských štátov. Na vypísané pozície sa bolo možné prihlásiť do 25. novembra. O výzve sme informovali na našej webovej stránke. Program OECD pre mladých odborníkov je určený pre začínajúcich odborníkov (juniorské pozície) z rôznych oblastí. Organizácia má záujem o vysokokvalifikovaných a motivovaných mladých ľudí. Cieľom programu je prilákať sľubné talenty do organizácie. Viac informácií o programe je možné nájsť na www.oecd.org/careers/oecdyoungprofessionalsprogramme.htm.

Globálna strategická skupina

Pracovná skupina OECD pre globálnu stratégiu (**Global Strategy Group**) je platformou na výmenu názorov na najvyššej expertnej úrovni medzi členskými štátmi OECD, prístupujúcimi krajinami (Kolumbia, Lotyšsko) a kľúčovými partnermi o prioritách organizácie na najbližšie obdobie.

Predchodcom Globálnej strategickej skupiny bolo tzv. Špeciálne zasadnutie výkonného výboru (ECSS). K zmene názvu a úprave mandátu došlo v roku 2012. Táto pracovná skupina je významným orgánom OECD pre formovanie strategických priorít organizácie na najbližšie obdobie. Do určitej miery je považovaná za fórum na prípravu Ministerského zasadnutia Rady OECD (MCM). Jednotlivé členské štáty sú v skupine zastúpené na najvyššej expertnej úrovni – na úrovni generálnych riaditeľov apod.

Value for Money

Strategická iniciatíva generálneho tajomníka na zvýšenie efektívnosti organizácie „**Value for Money**“ (V4M) začala v kontexte pokračujúceho vplyvu hospodárskej krízy a opatrení fiškálnej konsolidácie, ktoré prebiehajú v mnohých členských krajinách OECD. Pojem „**Value for Money**“ OECD vníma ako snahu urobiť viac s tými istými, prípadne menšími prostriedkami, avšak s prihliadnutím na kvalitu.

Implementácia projektu začala v roku 2013 systematickým zhodnotením vstupov a výstupov organizácie z pohľadu finančného a kvalitatívneho, ako aj z pohľadu dopadu výstupov na členské krajiny. Prostredníctvom sebareflexie si organizácia uvedomila, že je potrebné zintenzívniť interakciu medzi politikami, zlepšiť horizontálnu spoluprácu a zaviesť koherentný prístup „*whole of OECD approach*“.

Projekt V4M bol spustený s cieľom zabezpečiť členské krajiny o čo najefektívnejšom využívaní zdrojov a o snahe maximalizovať kvalitu, vplyv a dopady výstupov. V4M je súčasťou komplexného procesu prehodnotenia politík vnútorného riadenia OECD, a vo svojej podstate vychádza zo snahy o kontinuálne zlepšovanie organizácie. Diskusie na tému zvyšovania efektívnosti organizácie nabrali v posledných mesiacoch na intenzite v rámci prípravy nového rozpočtu OECD na biennium 2015-2016. OECD pravidelne diskutuje o pokroku v projekte so zástupcami členských krajín na úrovni Rozpočtového výboru OECD a Rady OECD.

Hlavné ciele projektu:

- Zvýšiť výstupy a zvýšiť ich rozsah a obsah,
- zlepšiť schopnosť OECD poskytovať včasnú a lepšie zacielenú analýzu politik a poradenstvo,
- zintenzívniť spoluprácu s inými organizáciami v záujme väčšej vzájomnej efektivity,
- podporiť vykonávanie prierezových analýz vzhľadom na osobitnú pridanú hodnotu OECD v tomto smere,
- zvýšiť angažovanosť OECD v štruktúrach globálneho riadenia (G20, G7, vzťahy s APEC atď.),

- umožniť OECD pokračovať v štrukturálnych a prevádzkových zlepšeniach bez dodatočných finančných zdrojov z členských krajín.

Sekretariát OECD vypracoval akčné plány na realizáciu aktivít, ktoré napomôžu zaviesť zmeny v organizácii v období 2014 – 2016. Účelom akčných plánov je transformácia OECD tak, aby bol efektívnejší spôsob práce s vysokou kvalitou výkonu udržateľný do budúcnosti. Pokrok v realizácii akčných plánov a celej iniciatívy bude predmetom pravidelných správ o efektívnosti OECD.

Aktivitami z akčných plánov sa docieli napríklad:

- Posilnenie strategickej koordinácie a spolupráce na zvýšenie relevantnosti a dopadov výstupov OECD,
- reorganizácia oblasti vnútorných služieb tak, aby poskytovala lepšiu podporu pre digitalizáciu výstupu a služieb a transformáciu OECD na organizáciu, ktorá je reakčná a zosieťovaná,
- zefektívnenie pracovných metód zintenzívnením úsilia o zjednodušenie pravidiel, štandardizáciu a zlepšením pokynov, zjednodušením a automatizáciou procesov,
- posilnenie zodpovednosti riaditeľov za poskytovanie V4M na úrovni direktoriátov,
- vytvorenie platforiem pre spoluprácu, ktoré umožnia zdieľanie dobrej praxe na zvýšenie efektivity výstupov v celej organizácii,
- dobré spravovanie a kontrola nákladov na zamestnancov, ktoré vytvoria priaznivé podmienky pre zlepšovanie motivácie a produktivity zamestnancov,
- zmrazenie ostatných nákladov (napríklad prevádzkové náklady) v roku 2015,
- prehodnotenie požiadaviek na podávanie správ tak, aby boli procesy zjednodušené v rámci sekretariátu OECD, ako aj smerom k členským krajinám.

na mesiace november a december 2014:

12. november
13. – 14. november
23. – 25. november

24. – 25. november

24. – 27. november
25. november
25. – 26. november
27. – 28. november
28. november
1. december
1. – 2. december
2. december
8. december
10. – 11. december

15. – 16. december

- Paríž, zverejnenie „Svetového energetického výhľadu“ IEA
- Paríž, Fórum pre zelený rast a trvalo udržateľný rozvoj
- Bratislava, Energetická konferencia (za účasti Marie van der Hoevenovej z IEA)
- Paríž, 4. zasadnutie Iniciatívy pre riadenie v oblasti vodného hospodárstva
- Paríž, Týždeň Eurázie
- Paríž, zverejnenie „Ekonomického výhľadu OECD“
- Paríž, zasadnutie Globálnej strategickej skupiny (GSG)
- Paríž, Globálne fórum pre životné prostredie (voda, potraviny a energie)
- Paríž, zasadnutie NAEC Group
- Paríž, zverejnenie „Výhľadu medzinárodnej migrácie OECD“
- Paríž, Fórum na vysokej úrovni o politikách migrácie
- Paríž, Globálne fórum pre poľnohospodárstvo
- Paríž, zverejnenie „Výhľadu dôchodkových systémov OEC“
- Paríž, Výročné zasadnutie Schémy pre harmonizáciu medzinárodných noriem pre ovocie a zeleninu
- Paríž, Zasadnutie Výboru pre rozvojovú pomoc na vysokej úrovni

Hodnotiaci dotazník k dvojmesačníku „OECD v skratke“

Dvojmesačník vydávame už piaty rok! Myslíme si, že za ten čas sa nám podarilo stabilizovať jeho formát tak, aby prinášal čo najviac najzaujímavejších, najaktuálnejších a najrelevantnejších informácií dôležitých z pohľadu členstva SR v OECD a jej podriadených organizáciách. Našou dlhodobou ambíciou je prinášať informácie z diania naprieč celej OECD, jej orgánov, projektov, vnútorného chodu, aktivít jej členských krajín relevantných alebo inšpiratívnych pre Slovensko a tvorbu našich národných politík. Okrem toho sa vám snažíme sprostredkovať podujatia, do ktorých sa zapája alebo ich organizuje naša stála misia, ako aj aktivity na Slovensku, ktoré súvisia s činnosťou OECD a naším členstvom v nej. Dvojmesačník sme začali vydávať v lete 2011. Veríme, že ním prispievame k šíreniu informácií, ktoré prinášajú doplnenie vášho rozhľadu o komplexnom fungovaní organizácie.

ĎAKUJEME za váš záujem, konštruktívnu kritiku a spoluprácu! Tešíme sa na jej pokračovanie.

Keďže spätná väzba od vás je pre nás dôležitá, každá rada, námet, pripomienka, upozornenie sú pre nás inšpiráciou k ďalšiemu skvalitňovaniu nášho časopisu tak, **aby sme našou prácou boli užitoční pre tú vašu**. Preto nás veľmi teší a oceňujeme, že nám po každom zverejnení nového čísla od vás prichádzajú vyplnené hodnotiace dotazníky. Všeobecne z nich môžeme konštatovať, že našu prácu oceňujete a dvojmesačník využívate pri doplnení vášho celkového obrazu o fungovaní OECD. Viaceré inštitúcie preberajú a zverejňujú náš dvojmesačník na svojom vlastnom webovom sídle (spomenieme napríklad Agroinštitút v Nitre, Centrum vedecko-technických informácií SR – naša depozitná knižnica), čím sa informácie o výstupoch OECD šíria ďalej.

Hodnotiaci dotazník nájdete na webovej stránke našej misie, v časti, kde je sprístupnený archív dvojmesačníkov. Následne nám ho môžete zaslať na adresu oe.cd.paris@mzv.sk.

Anotácie k publikáciám OECD

V novembri sme pripravili nové, sedemnásť číslo anotácií Stálej misie k vybraným, pre Slovensko relevantným publikáciám OECD. Archív s anotáciami je možné nájsť na webovej stránke MZVaEZ SR (www.mzv.sk) v časti SR v OECD a preklikáte sa na ne aj cez stránku našej stálej misie (www.mzv.sk/oe.cd.paris). Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Sú tiež dostupné v **Depozitnej knižnici OECD na Slovensku** (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného Olis alebo Olisnet.

*Autorský tím – kolektív stálej misie:
Ingrid Brocková – veľvyslankyňa, Peter Spišiak, Adriana Váňová, Matej Dostál,
Andrea Brezanová, Kristína Gendová Ruzsíková*

Edičné spracovanie: Kristína Gendová Ruzsíková

*nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla – 17.11.2014)*

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD
Tel: 0033 1 56 26 50 90
oe.cd.paris@mzv.sk*

www.mzv.sk/oe.cd.paris
www.oecd.org

Členské krajiny OECD (rok vstupu do organizácie) : Austrália (1971), Belgicko (1961), Česká republika (1995), Čile (2010), Dánsko (1961), Estónsko (2010), Fínsko (1969), Francúzsko (1961), Grécko (1961), Holandsko (1961), Island (1961), Izrael (2010), Írsko (1961), Japonsko (1964), Južná Kórea (1996), Kanada (1961), Luxembursko (1961), Maďarsko (1996), Mexiko (1994), Nemecko (1961), Nový Zéland (1973), Nórsko (1961), Poľsko (1996), Portugalsko (1961), Rakúsko (1961), Slovensko (2000), Slovinsko (2010), Spojené kráľovstvo (1961), Španielsko (1961), Švajčiarsko (1961), Švédsko (1961), Taliansko (1962), Turecko (1961), USA (1961).